Süt veren annelere:
FOSFASTLI
ŞARK MALT
hulâsasını kallanınız. Sütünüzü arttırır. Çocukların kemiklerini kuvvetlendirir.

Cumhuriyet

Dokuzuncu sene: No. 3016

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektup adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul, No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366, Tahrir müdürü: 23236, İdare müdürü: 22365, Matbaa: 20472

Çarşamba 28 Eylül 932

ATTİLÂ
HER TÜRKÜN OKUMASI LAZIM BİR KİTAP

Fiatı 1 Liradır

Yeni Alfabemizin Yeni yazısında Düzeltilecek noktalar

Vişi 24 eylûl (Başmuharririmiz - den) — Dört beş senedenberi dik - kat edemeyişimiz hakikaten şaşılacak bir şeydir: Yeni alfabemizle yazışımızın başlıca ve hatta bizce biricik kusuru, eski Arap harfleri - nin verdiği bir itiyat ve insiyakla bu yeni yazımızı dahi bir nevi stenografi haline koymuş olmamız - dadır. Sırasına göre bir cümleyi bir kelime gibi yazıp geçiveriyoruz. En alışkın gözler bir kelime şeklinde görünen cümleyi okuyabilmek için onu terkip eden muhtelif unsurları zihnen ayırmağa mecbur oluyoruz. Bu kolay okumağa mâni olan bir sebep olduğu gibi kolay yazmağa da mâni olan mühim bir sebeptir. Meselâ konuşuyoruz:

— Gelmiyecekmisin?

— Gelmiyeceğim.

Birer kelime halinde yazılan bu iki cümlenin birincisinde hem menfilik, hem sorgu vardır, ve bunlar birer müstakil mana ve maksattır. Biz bu iki müstakil vaziyeti esasen müstakil bir kelime olan fiilin içine koyuyoruz, ve hepsini cümle yapan lâhikayı da onlara katıştırıyoruz, hepsini beraber yazıyoruz, hepsini beraber okumağa çalışıyoruz. Eğer lisanda ayrı hüküm ifade eden vaziyetlerin hepsi ilk bakışta ayrı ayrı görülecek veçhile yazılmış olsalar okumak ta, yazmak ta fevkalâde kolaylaşacak. Bu, Türk dili için ergeç üzerine dönülecek çok mühim bir noksandır. Herkesin her gün kullanacağı okuyup yazma dilinin stenografik bir mahiyeti haiz olması o dil için asla bir fazilet değildir, bilâkis.

Makul ve mantıkî olmak için yukarıdaki cümle meselâ bizce şöyle yazılmalıdır:

— Gel mi ye cek mi sin?

— Gel mi ye ceğim.

İlk cümlede evvelâ fiil vardır ki onun aslî maddesini gel kelimesi teşkil ediyor. Sonra cümleye menfilik manası konulmak isteniliyor. Bunun kelimesi burada mi dir. Sonra muhatabımıza bir vaziyeti soruyoruz, bunun kelimesi de fiillerde daima mi dir. Sonra cümleyi ikmal eden failin ifadesi lâzım ki o da burada sin dir. Hepsi ayrı ayrı maksatları ifadeye memur olan bu kelimeleri ve edatları nasıl olur da bir tek kelime haline sokmuş oluruz? Bunun Çin'ce gibi bir şey olduğunu ve olacağını itiraf edelim. Bu böyle oldukça dilin kolay anlaşılır mantıkî bir gramerini yapmak ta müşkül olur. Hatta bize sorarsanız cemi edatı olan ler ve lar ı da kelimelerden ayrı yazmalı. Bu işin mantıkî mana ifadesine mahsus her kelime ve edatın ayrı yazılmasında taayyün edebilecektir. İnsan tek kelimeyi okumak için büün harfleri hecelemeğe mecbur olmaz. Kelimenin hepsine taallûk eden göz yalnız ilk harfleri kavrıyarak alt tarafile hatta fazla meşgul olmaksızın hepsini okur geçer.

Eğer bir çok kelime ve edatlar bir yere getirilerek bunların hepsi bir kelime gibi yazılırsa işte zorluk o zaman başlar. O zaman göz bir kelime şeklinde görünen bütün bu halita üzerinde bir tefrik ameliyesi yapmağa mecbur olur.

Son zamanlarda Türk'çe gramerlerin nasıl yazılmakta ve okutulmakta olduğunu bilmiyoruz. Fakat her halde Arab'ın nahvinden taklîden alınan *isim* ve *fiil* cümlelerinin ortadan kaldırılması ve zaten hepsi fiilî olmak üzere ortada yalnız ve sadece *cümle* nin bırakılmış olacağını farzediyoruz. Şu halde bizde kelime isim, fiil, sıfat olarak üç neviden ibaret olur. Yazıda bunlar bütünlüklerini ayrı olarak muhafaza etmelidirler. Onların manalarına muhtelif mahiyetler verecek tasrif lâhikalarile edatlar da ayrı yazılmalıdır. İşte o zamandır ki bizce yeni alfabesile Türk dili dünyanın en güzel, en kolay ve en sağlam dillerinden biri olabilecektir.

Alın size iki cümle:

— Hamamdamısın yoksa külhandamı?

Yoksa edatı bir tarafa bırakılırsa diğer iki kelime birer cümledir, birer tek kelime şeklinde yazılmış birer cümle. Hem yazılışları fena, hem okunuşları güç. İnsan bunları okuyuncıya kadar adeta dıknefes olacak gibi oluyor, değil mi?

YUNUS NADİ

(Mabadi 3 üncü sahifede)

Kurultayın ikinci günü

Reisicumhur Hazretleri dün Kurultay müzakeratını takip buyururlarken [yanlarında Amerika Erkânı Harbiye Reisi Ceneral Mac Arthur]

Toplanma bugün de devam edecek

Dün 15 kişilik Teşkilât encümeni intihap edildi

Dr. Saim Ali, Ahmet Cevat Beylerle Agop Ef. nin tezleri alâka ile dinlendi

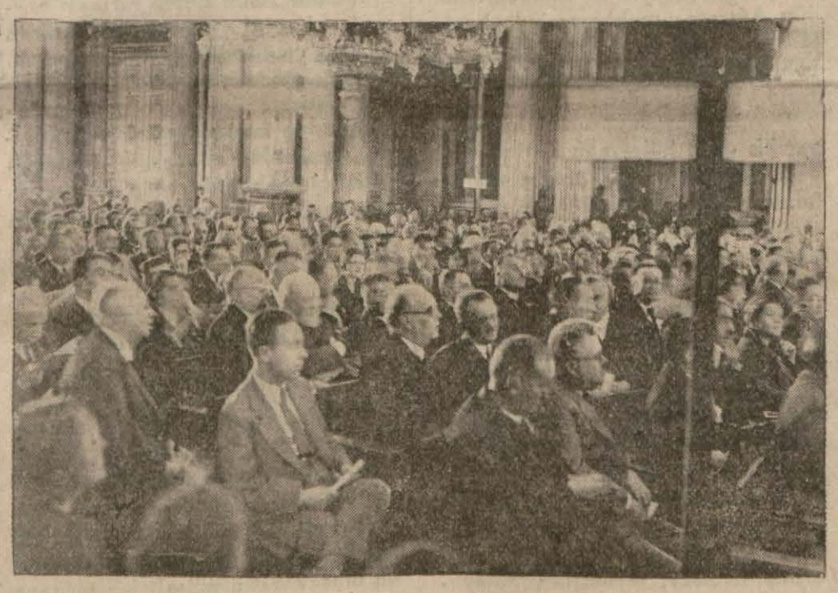

Kurultay azaları tezleri dinliyorlar

Büyük Dil Kurultayı dün de çalışmasına devam etti. Celse saat 14,15 te Kâzım Pş. Hz. nin riyasetinde açıldı. Ekseriyet olup olmadığının tayini için isimler okundu. Bu sırada Reisicumhur Hz. de salona girerek evvelki celseyi takip ettikleri yere oturdular.

Kurultaydan bir köşe: Adana'dan gelen Türkmen aşiretlerinden azalar

Bir müddet sonra salon hıncahınç doldu.

Kurultay kâtibi Müştak Bey eski zaptın hulâsasını okudu. Ruşen Eşref Bey, bunda şu noktaya itiraz etti:

« — Zabıtta «Dil Encümeni» diye yazılmış. Bir kaç yerde geçen bu tabir «Dil Cemiyeti» şeklinde tashih olunmalıdır.»

Bu tashihler yapılarak zabıt kabul olundu.

Reis — Teşkilât nizamnamesinin izharı ve Kurultaya verilecek takrirleri tetkik için iki encümen intihap edilecektir. Namzet olarak teklif edilecek zevatı ayrı ayrı reye koyacağım.

Bu sırada bir zat söz alarak, namzet teklifinden evvel, aza arasında tanışıklığın temini için celsenin beş dakika tehirini teklif etti.

Namzetler kimlerdi?

Ruşen Eşref Bey de, teşkilât encümenine namzet olarak şu 15 zatı teklif etti:

Celâl Sahir, Ahmet İhsan, Ali Canip, İhsan, Saffet, Celâl Ferit, İbrahim Necmi, Ferit Zühtü, Hilmi, Sait Asaf Beylerle Saadet Zihni, Mediha Muzaffer ve Zahide Hanımlar.

Bundan başka muhtelif aza tarafından Edirne meb'usu Şeref, Hüseyin Cahit, Sadri Ethem, Baha, Sıtkı, Muslahattin Adil, Yusuf Akçora, Fuat Raif, Kâzım Nami, Cevat Abbas, Peyami Safa, Talât, Hıfzı Uğuz, Hüseyin Namık, Reşat Nuri,

(Mabadi 5 inci sahifede)

Dil Kurultayı salonu değiştirildi

İstanbul 27 (A.A.) — Dil Kurultayı Umumî kâtipliğinden:

Dolmabahçe sarayının Kurultay için intihap olunan büyük salonunda işitme şartlarının temin olunamadığı anlaşıldı. Bunun için o salonu terkettik, işitme şertlarını temin eden başka bir salon hazırladık.

Bu salon muhterem Kurultay azasına memurlar tarafından gösterilecektir.

Selânik'te Büyük zelzele

6 köy mahvoldu, 120 kişi öldü

Selânik 27 (A.A.) — Dün akşam saat 21 de şiddetli bir zelzele şehri fena surette sarsmıştır. 10 dakika süren bu sarsıntı, ahaliyi büyük bir korkuya uğratmış, herkesin sokağa fırlamasına sebep olmuştur.

Saat 23 te ikinci bir sadme ve sabahleyin üçüncü bir sarsıntı olmuştur. Zelzele, bütün Makedonya ve Trakya'da hissedilmiştir. Merkezinin Halkidikya yarım adasında olduğu zannedilmektedir. Resmî haberlere göre 6 köyün bütün haneleri yıkılmıştır. İlk telgraflara göre 120 ölü ve bir kaç yüz yaralı vardır.

Resmî Selânik makamatı tarafından felâketzedelere yardım heyetleri gönderilmiştir.

Atina 27 (Hususî) — Selânikten bildirildiğine göre Makedonya ve Trakya'da çok dehşetli bir hareketi arz olmuştur. Hasarat pek büyüktür. Bir çok binalar yıkılmıştır. Ahali kırlara firar etmiştir.

Ratibor (Yukarı Silezya'da) 27 (A.A.) — Wolff ajansından:

Zelzelelere ait tetkikatla meş-

(Mabadi 6 ıncı sahifede)

Cenevre'de Türkiye

Tevfik Rüştü Bey komisyon reisi oldu

Hariciye Vekilimiz Tevfik Rüştü Bey

Cenevre 27 (A.A.) — Milletler Cemiyeti heyeti umumiyesi 6 büyük komisyon reislerini intihap etmiştir.

Türkiye Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyefendi, ruznamei müzakerat komisyonuna riyaset edecektir.

Komisyonlar yarın mesailerine başlıyacaklardır.

Tevfik Rüştü Bey. M. Fon Neurath'ı ziyaret etti

Londra 27 (A.A.) — Türkiye Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyefendi, Alman Hariciye Nazırı M. Von Neurath'ı ziyaret etmiştir.

Kontenjan listesi 5 inci sahifemizdedir

Amerika'lı misafirimiz

Gazi Hz. dün Jeneral Mac Arthur'u kabul ettiler

Jeneral, «ordunuzdaki mükemmeliyeti hiç bir yerde görmedim» diyor

Amerikan Erkânı Harbiye Reisinin Ankara'da Türk orduları Erkânı Harbiye Reisi Müşir Fevzi Paşa Hz. ile ilk telâkisi

Amerikan Erkânı Harbiye Reisi Jeneral Mac Arthur dün sabahki trenle Ankara'dan şehrimize dönmüştür. Jeneral Haydarpaşa garında Vali Muhittin Bey, Kolordu kumandanı Şükrü Naili Pş., Polis müdürü, Kolordu Erkânı Harbiyesi ve Amerikan sefareti erkânı tarafından karşılanmıştır. Jeneral vagondan indikten sonra mızıka selâm havası çalmış ve bir kıt'a askerle bir müfreze polis tarafından ihtiram merasimi ifa edilmiştir.

Jeneral Mac Arthur ile beraber Amerikan sefareti maslahatgüzarı Mister Shaw ile Jeneralın refakine tayin edilmiş olan Hariciye Protokol Müdür muavini Münir İbrahim, askerî mihmandar miralay Sadık, hariciye memurlarından Orhan Tahsin Beyler de şehrimize gelmişlerdir.

Jeneral, maiyeti ve karşılayıcılarla birlikte Liman şirketinin İş motörüne binerek Topane'ye gelmiştir. Buradan da otomobille Perapalas otelindeki dairesine giderek bir müddet istirahat

Lûtfen sahifeyi çevriniz

İktisat Vekilimiz Celâl B. dün Ankara'dan geldi

Vekâlet ithalât ve ihracat vaziyetini ıslah için yeni tedbirler alıyor

Celâl Bey Haydarpaşa garından çıkarken

Kontenjan listeleri Altışar aylık olacak

İktisat Vekilimiz Mahmut Celâl Bey dün sabahki trenle Ankara'dan şehrimize gelmiştir. Celâl Beyefendi Haydarpaşa istasyonunda meb'uslarla bir çok müessesatı iktisadiye ve ticariye müdür ve rüesası, Seyrisefain, Tahlisiye müdürleri, İş Bankası müdiranı, vapurcular heyeti, gazeteciler ve saireden mürekkep gayet kalabalık bir müstakbilin kütlesi tarafından karşılanmışlardır.

Vekil Bey müstakbilinin ayrı ayrı ellerini sıkmışlar ve bir müddet kendilerile görüştükten sonra bir mışla Haydarpaşa'dan İstanbul'a geçmiştir.

Sanayiciler dün Vekil Beyden kendilerini dinlemek üzere bir vakit tayin etmelerini rica etmişlerdir.

Millî vapurcular da Celâl Beyin şehrimizde bulunduğu müddetten istifade ederek vaziyetlerine bir çare bulunması için ricada bulunacaklardır.

Aldığımız malûmata göre İktisat Vekili Celâl Bey bir hafta kadar şehrimizde kalacak ve bu müddet zarfında Ticaret Odasını, İhracat Ofisini, Ticaret mektebini, diğer iktisadî müesseseleri ve millî fabrikaları gezecek, amele ve küçük esnaf arasında tetkikatta bulunacak, bu mes'eleler etrafında Vali Muhittin Beyle de görüşecektir. Vekil Bey için bu tetkikatın çok istifadeli olacağı tahmin edilmektedir.

Ofisin takviyesi

Ankara 27 (Telefonla) — İktisat Vekâleti Ticareti Hariciye Ofisinin faydalı bir müessese olduğunu nazari dikkate alarak daha ziyade takviye etmeğe karar vermiştir. Vekâlet İstanbul'da bulunan Ticaret mektebini de ıslah ve takviye etmeğe karar vermiştir.

Sanayi Ofisi teşkili

Ankara 27 (Telefonla) — İktisat Vekâleti yeni çıkan üç aylık kontenjan kararnamelerinin tatbiki için icap eden hazırlıkları yapmıştır.

Vekâlet B. M. Meclisi açılıncıya kadar Sanayi Ofisi teşkilâtı etrafında da tetkikatta bulunarak bu hususta noksanlar görüldüğü takdirde ıslahına ça-

(Mabadi 3 üncü sahifede)

OSMANLI İMPARATORLUĞUNDA MAKTUL VEZİRLER

Yazan: **

— 6 —

Hırvat genci (Mahmut Paşa) serdarı ekrem olunca Bosna Kralını ve biraderini esir ederek Fatih'in huzuruna getirdiği zaman, Padişah çok memnun oldu ve derhal Kralın boynunu vurdurdu

Mahmut Paşa, aslen (Hırvat) tı. İkinci Murat zamanında Hırvatistan'a yapılan seferlerde (Mehmet Ağa) isminde bir Yeniçeri ustası tarafından esir edilmişti. Mehmet Ağa, bu genç, güzel ve zeki esirini bir müddet yanında bulundurduktan sonra, İkinci Sultan Murad'a takdim etmişti. (Simasında müşahit olan asarı istidat) Mahmud'u az zaman zarfında yükseltti. Sarayı hümayuna alındıktan sonra talim ve terbiye gördü (Ekseri ulûmdan behrement) oldu. Ve sonra (Hazinei hümayun) a çırağ edildi. Badehu (Şehzade Sultan Mehmed) in hususî hizmetine tayin edildi.

Fatih ile Mahmut Paşanın münasebeti bu suretle başlamıştı. Sultan Mehmet, tahta cülûs ettikten Sonra Mahmud'u bir müddet ocak ağalıklarında istihdam etmiş ve nihayet, Rumeli eyaletine nasbeylemişti. Bu gülünç Hırvat, zekâsı, dirayet ve istidadı sayesinde yavaş yavaş yükselmiş az zaman içinde devlet ricali sırasına geçmişti.

Bu suretle vezaret payesini kazanan Mahmut Paşa, artık esaretini, milliyetini ve hatta bütün mazisini unutmuş, tamamen Türk'lüğe temessül ederek bütün kuvvetile devlet ve milletin ikbal ve itilâsına vakfi hayat etmişti. Mahmut Paşa, yalnız ilmile, şahsî faziletlerile değil, aynı zamanda askerlikteki kudret ve meharetile de temayüz ediyor; İstanbul'un fethi esnasında kıymetli hizmet ve fedakârlıkları görünen Mahmut Paşa, (Macaristan) sahralarını da (din ve devlet düşmanları) nadar getiriyordu.

Zaferden zafere koşan ve zengin ülkelerin hazinelerini iğtinam etmekle serbest olan Fatih, (Mora) kıt'asını zaptetmeğe hazırlanırken şimaldeki düşmanları âtıl ve meflûç bırakmak için Mahmut Paşayı (serdar) tayin etmiş, Sırbistan'la Macaristan havalisine göndermişti. Mahmut Paşanın maiyetinde Anadolu askerile bin nefer Yeniçeri de bulunuyordu. (Sofya) sahrasında, (kanunu Osmani üzere askere silâh) dağıtan Mahmut Paşa, ordunun başına geçmiş ve düşman ülkelerine doğru yürümeğe başlamıştı. İlk hamlede (Sava), Gürüce) ve (Branca) kaleleri alındıktan sonra, şeref ve zaferle yükselen ordunun sancakları, (Semendire) ve (Güvercinlik) kaleleri tarafına çevrilmişti.

Çevik atları üzerinde kuş gibi uçan yalın kılınçlı cesur Türk akıncıları, Sırp ve Macar ovalarını kan ve ateşle boğuyor.. Heybetli naralarının akisleri, düşman paytahtlarındakileri bile korkutuyordu. (Tuna) ve (Sava) sahillerini yakıp yıkan, mukavemet gösteren düşman beldelerinde, taşı taş üstünde bırakmıyan Mahmut Paşa, bütün bu zaferlerden sonra avdet ederek, iğtinam olunan (hazaini bipayan ve bihaddü hesap olan havari ve gılman) ı (Huzuru Sultan) a arzederek (yüz sürdüğü zaman), İkinci Sultan Mehmet, pek memnun olmuştu.

Mahmut Paşa, kahraman bir asker olmakla beraber hiç bir zaman cebbar ve kahhar bir kumandan değildi. (İsfendiyar) oğullarının hükûmetini de ortadan kaldırmak istiyen İkinci Sultan Mehmet, Mahmut Paşayı (Sinop) kalesinin üstüne gönderdiği zaman, paşa, beyhude yere Türk kanı dökmek istemdi.

Kaleye kapanan (İsfendiyar hükümdarı) İsmail Beye:

— Bürcün başına gelsin. Ona sözüm var.

Diye haber gönderdi. İsmail Bey, kalenin duvarları üzerine geldi. Mahmut Paşa, atını sürdü. İlerledi. Kalenin kenarında durdu ve İsmail Beye seslendi:

— Saadetlû hünkâr bir günlük yolda, hesapsız askerle duruyor ve kendisine inkiyat ettiğinizin haberini bekliyor. Sabık hukuku unutmak ve böyle büyük bir padişaha karşı komak, iyi alâmet değildir. Makul ve münasip olan budur ki, kaleden çıkıp özür dileyiniz. Elbette memulünüzden ziyade riayet ve ihsan görmeniz mukarrerdir.

Dedi. İsmail Bey, Mahmut Paşanın bu teminatına itimat etti. Kaleden çıktı. Fatih'in nezdine gitti. Bu suretle (Sinop) kalesi bir damla kan dökülmeden Osmanlı'ların eline geçti. Mahmut Paşa için bu da, ayrıca bir şerefti.

Mabadi var

Şehir ve memleket haberleri

İlk mekteplerde Fakir çocuklar

Himaye komiteleri teşkil edilecek

İlk mekteplerde talebe velilerinden teşkil edilen himaye komiteleri, yeni tedris senesi içinde, takviye olunacaktır.

Geçen sene zarfında bu komiteler faaliyetlerinden çok hayırlı neticeler husule gelmiştir.

Bu meyanda kimsesiz çocuklara kitap, defter, kalem, kâğıt dağıtıldığı gibi elbise ve entari yaptırılmış, öğle yemekleri de temin edilmiştir.

Ayni zamanda bu kabil talebeler muhtelif hastanelerde meccanen tedavi ettirilmişlerdir.

Bu sene yeniden açılan ilk mekteplerde de himaye komiteleri vücude getirilecektir. Ayni zamanda diğer mekteplerdeki talebe velileri içtima ettirilerek beşer zattan mürekkep olan komitelerin azaları seçilecektir.

Diğer taraftan himaye komiteleri yalnız fakir talebeleri korumakla kalmamaktadır. Bu suretle talebe velileri ile talebe arasında bir yakınlık husule gelmektedir. Zaten bu yakınlıktır ki devlet gözünün göremediği, kimsesizleri bularak kurtarmaktadır.

Doğru değil mi?

Edernekapı şehitliği

Gazetemize gönderilen bir şikâyet mektubunda büyük bir dikkatsizlikten, kendini bilen bir insanın yüzünü kızartacak bir saygısızlıktan bahsediliyor. Bunu kısaca anlatalım:

Edirnekapı'da bir şehitlik vardır. Bu şehitiğin temiz tutulması, daima iyi bir halde bulundurulması boynumuzun borcu iken çok yazık ki bazı kendini bilmez ve utanmaz adamlar şehitliğe hayvan koyveriyorlarmış. Mezarların üstünde dolaşan hayvanların ne kabahati var. Kabahet ve kepazelik bir hayvan kadar duyğusuz olan o hayvanların sahiplerindedir. Hatta bu yüzden mezarlıkta yetiştirilen çiçeklerin yerinde de şimdi yeller esiyormuş.

Alâkadar daire neresi ise mezarlığı bir hayvan mer'ası yapan bu adamlara haddini bildirmeli ve şehitlerin mezarlarını at ve eşek nalları altında ezdirmemelidir.

Doğru değil mi?

Kartal'da mühim Bir suiistimal

İnhisar memuru 12,800 lira ihtilâs etmiş

İnhisarlar İstanbul başmüdürlüğüne tâbi olan Kartal memuriyetinde mühim bir suiistimal meydana çıkarılmıştır.

İnhisarlar İstanbul başmüdürü Hacı Lûtfi Bey ile müfettişlerden İbrahim Bey mülhakatta bir müddettenberi teftişatta bulunmaktadırlar. Lûtfi ve İbrahim Beyler bu teftişleri arasında Kartal memuriyeti muamelâtını da tetkik etmek üzere ayın on yedinci günü Kartal'a gitmişerdir. Kartal memuru Asım Bey isminde bir zattır.

Teftişe gelen başmüdürle müfettiş usulen tertibat alarak defterleri ve hesabatı tetkik, kasa mevcudunu tadat etmişler ve neticede bu memuriyette 12 bin 800 liralık bir açık bulunduğunu tesbit ederek, zabıt varakası tutmuşlardır.

Kartal mıntakasında bu aylarda tütün alındığı için idare mubayaatı için icabında zürraa verilecek avanslar veya tütünlerin bedellerini teşkil etmek üzere bu memurluğa bir tahsisat verilmişti. Bu sebeple kasada fazla para bulunuyordu.

Memur Asım Bey, açık çıkan paranın zürraa avans olarak verildiğini ileri sürmüş fakat bilâhare yapılan tahkikat hakikatin böyle olmadığını meydana çıkarmıştır.

Bu hâdiseyi takip eden gün Kartal memuru birdenbire hastalanarak ortadan kaybolmuş ve yapılan taharriyat neticesinde Gureba hastanesinde yatmakta olduğu anlaşılmıştır.

Bu mühim ihtilâs hâdisesi etrafında İnhisarlar teftiş müdürlüğü tarafından tahkikata devam edilmektedir.

Bu tahkikattan ilk alınan neticelere göre açık bulunan 12 bin 800 lira zürraa verilmemiştir.

Memur Asım Beyin refikası namına Kartal mıntakasında tütün ekilmiş ve yirmi bin okka kadar tütün bu hanım namına derambar edilmiştir.

Bundan başka Kartal memurunun; yeğenine aitmiş gibi gösterdiği iki otomobile de sahip olduğu anlaşılmıştır. Müfettişler tarafından tahkikat ikmal edildikten sonra muhtelis memur mahkemeye verilecektir.

Kaybolan Kamarot

Dumlupınar vapuru hâdisesi muhakeme ediliyor

Dumlupınar vapuru Karadeniz den limanımıza gelirken deniz ortasında gemide bir hâdise çıkmış, Feyzi isminde bir kamarot kaydolmuştu. Vapur limanımıza geldikten sonra burada tahkikat yapılmış, gemi mürettebatından Mehmet oğlu Süleyman, kamarot Feyzi'yi denize atmak cürmünden, kaptan Murat reis, tahkikatı işkâl etmekten, Emin Ziya, Süleyman ve Osman Nuri Efendiler de yalan şehadetten suçlu olarak tahtı muhakemeye alınmışlardı.

Bu maznunların muhakemesine dün Ağırreza mahkemesinde başlanmıştır. Kamarot Feyzi'nin kaybolmasile netidelenen bu hâdise çok garip bir maceradır.

Dumlupınar vapurunda kumanyacılık eden Süleyman ile kamarot gaip Feyzi arasında ötedenberi bir husumet ve münaferet varmış. Maznun Süleyman'ın anlattığına göre, hâdise gecesi Süleyman bir portakal sandığının üstüne oturmuş nargile içiyormuş. Bu sırada birdenbire Feyzi, birinci mevki kamaranın kapısını açarak dışarı fırlamış ve elinde bulunan mavzer tüfeği ile Süleyman'a iki el ateş etmiştir. Süleyman, tüfeğin patlaması üzerine büyük bir korku geçirmiş ve vurulduğunu zannederek kendisini makine dairesine atmış, burada vurulmadığını anlamıştır. Makinistler kendisine hâdiseyi sormuşlar, Süleyman da:

— Beni Feyzi vurmak istedi, üstüme ateş etti, demiştir. Fakat Feyzi aranmış, bir türlü bulunamamıştır. Kaptan, vapuru durdurmuş, denize sandal indirilmiş, denizde aranmış, gene bir ize tesadüf edilememiş, Feyzi sır olmuş gitmiştir. Bunun üzerine yukarıda isimlerini yazdığımız zevat mahkemeye verilmişlerdir.

Dünkü celsede maznunlar istic vap edildikten sonra şahitler dinlenmiştir. Şahitler, hâdiseyi aşağı yukarı ayni şekilde izah etmişlerdir. Şahitlerin bir çoğu gelmediğinden muhakeme başka bir güne bırakılmıştır.

Müteferrik

Nurullah Esat B. geldi

Paris'te cereyan eden Osmanlı borçları mes'elesi müzakeratında Saracoğlu şükrü Beye refakat eyliyen Âli İktisat Meclisi umumî kâtibi Nurullah Esat Bey dün sabahki trenle Ankara'dan şehrimize gelmiş ve müzakeratın müsait bir safhaya girdiğini ve yeniden müzakerata iştirak etmek üzere bu cuma günü Paris'e gideceğini söylemiştir.

Rasit Rizanın temsilleri

Bir akşam gazetesi maruf san'atkârımız Raşit Rıza ve heyetinin, muhtelif Belediye borçlarını vermediği için icrayi san'attan menedildiğini yazmıştı. Haberi garip bularak tahkikat yaptık, havadis asılsızdır ve böyle bir şey yoktur. Raşit Rıza heyeti muhtelif yerlerde temsillerine devam etmektedir.

Recep Beyin avdeti

Avrupa'da bulunan Cumhuriyet Halk Fırkası kâtibi umumisi Recep Bey teşrini evvelin yirmisine doğru şehrimize gelecektir. Karisbat kaplıcalarında tedavi edilen mumaileyh vücudünden on dört kilo kaybetmiştir.

İsmet Paşa Hz. nin refikaları

Bir müddettenberi Karlsbat'ta bulunmakta olan Başvekil İsmet Paşa Hz. nin ve Hariciye Vekili Tevfik Rüşü Beyin refikaları hanımefendiler, dünkü ekspresle şehrimize avdet etmişlerdir. Tevfik Rüştü Beyin refikaları dün akşam Ankara'ya gitmişlerdir.

İsmet Paşa Hz. nin refikaları hanımefendi Heybeliada'da bir kaç gün kalacaklardır.

Kaybolan tarihî seccade

Müzelerden kaybolan tarihî hırka ve seccade ile 119 parça kıymetli eşya hakkındaki tahkikat devam etmektedir.

Evkaf idaresi hırka ile seccadenin cami ve türbelerde olup olmadığını araştırmaktadır.

Bunlardan maada bir hırkanın 130 bin liraya bir Amerika'lıya satıldığı hakkında bir şayia çıkmıştır. Alâkadar makamlarca tahkikata devam

Şehir işleri

Yeni belediye memurlarının maaşları

Sene bidayetinde görülen lüzum üzerine İstanbul Belediyesinde yeniden elli kadar vazife ihdas edilmişti. İhdas edilen bu vazifelere tayin edilen memurlara henüz bütçe gelmediği için dört aydanberi maaş verilememektedir. Fakat bu ay nihayetine kadar bütçenin gelmesi kuvvetle muhtemel bulunduğundan teraküm eden bu maaşlar defaten verilecektir. Şayet bütçe ay başına kadar gelmezse bunların daha fazla bekletilmesi muvafık görülmediğinden kendilerine hesaplarına geçirmek suretile avans verilecektir.

Bomba ile balık avlamak memnu

Bomba ile balık avlamak memnu olduğu halde son günlerde bazı yerlerde, ezcümle Samatya sahillerinde balık avlanırken bomba kullanmakta olduğu görülmüştür. Halbuki bu tarzda avlanmak bir kısım balık neslinin imhasına sebebiyet verdiğinden bomba kullananlar hakkında takibat yapılması hususunda Zabıtai Belediye memurlarına emir verilmiştir.

Ekmek fiatları düşecek mi?

Yakın zamana gelinceye kadar borsa haricinde külliyetli miktarda un satılmakta idi. Bu hal ekmek narhına da tesir etmekte olduğundan şiddetle takibat yapılması ve borsa haricinde un satılmasına meydan verilmemesi alâkadarlara tebliğ edilmişti. Son günlerde yapılan teftişler mucibi memnuniyet neticeler vermiştir. Binaenaleyh önümüzdeki haftadan itibaren ekmek fiatlarının bir miktar daha düşeceği tahmin edilmektedir.

Belediye yeni bir hâl yaptırıyor

Belediye İktisat Müdiriyetince hâller için yeni bir rapor tanzim edilmektedir. Raporda bilhassa Keresteciler'de inşa edilecek olan büyük hâlin bir an evvel meydana getirilmesi hususunda ısrar edilmektedir. Yeni bütçe geldikten sonra icap eden gruplarla temasa girişilecek ve bu sene zarfında hâl inşa işinin halline çalışılacaktır.

Terkos işi

Önümüzdeki kânunusaniden itibaren Belediyenin idaresine geçecek olan terkosun şehir sularile tevhit edilerek bir müdiriyeti umumiye halinde idaresine karar verilmişti. Bu hususta meşgul olan İhzarî Encümen dün de Belediye Fen işleri müdürü Ziya Beyin riyasetinde toplanarak kadro ve tarifeler üzerindeki tetkikatına devam eylemiştir. Vali B. in riyasetindeki komisyon pek yakında son bir içtima daha yaparak bütün teferrüatı tesbit edecektir.

Vilâyette ihtikâr tetkikatı

Tetkiki İhtikâr komisyonu yarın Vilâyette Mektupçu Osman Beyin riyasetinde toplanarak kahve ve şeker ihtikârı işlerini tetkik edecektr.

İnhisarlarda

Ankara inhisar Başmüdürlüğü

Ankara 27 — Merkezde İnhisarlar başmüdürlüğüne tayin edilen Fikri Faik Bey bugün işe başlamıştır.

Maarifte ve mekteplerde

Avrupa'ya gidecek talebe

Avrupa'ya gönderilecek talebelerin imtihan kâğıtları tetkik edilmiştir. Netice gelecek ayın ilk haftasında öğrenilecektir.

İmtihanlarda muvaffak olanlardan 50 talebe Avrupa'ya okumağa gönderilecektir.

Bunlardan 35 kadarı lise muallimi, diğer 15 i de san'at mektepleri muallimi olacaklardır. Avrupa'ya gidecek taebeler tercihen Almanya'ya gönderileceklerdir.

Kız orta mektebi talebeleri

Edirne'de kız lisesi yoktur. Fakat bazı kızlar orta mektebi bitirdikten sonra liseye girmek istemektedirler. Bunun için de orta mektep mezunlarından bazıları Kız Muallim mektebine girmek arzusunda bulunmuşlardır. Maarif Vekâleti vaki müracaatler üzerine Edirne Maarif Müdürlüğüne bir emir vermiş ve bunda muallim mektebinden çıktıktan sonra bir hak iddia etmemek şartile orta mekep mezunlarının mektebe kabullerine müsaade verildiğini bildirmiştir.

Siyasî icmal

Arnavutluk hâdiseleri

Balkan'larda hâdise eksik olmaz. Çünkü Balkan hükûmetleri arasında bir çok pürüzlü mes'eleler olduğu gibi her memleketin dahilinde de düşünce ve menfaatleri yekdiğerine gayet zıt muhtelif anasır vardır. Bunun için Yugoslavya'nın, Bulgaristan'ın ve Yunanistan'ın içinde birer volkan gibi daima infilâklar husule gelmektedir. Bu halden Arnavutluk ta müstesna değildir. Son günlerde burada bir fesat hareketi keşfedildi. Kral Zogo'nun iskatını ve Cumhuriyet idaresinin tesisini istihdaf eden bu hareketin mürettipleri tevkif edildi. Gürültülü bir muhakeme neticesi olarak yedi mazunun idama, on beşi müebbet küreğe ve diğerleri de ağır cezalara mahkûm edildi. Mahkûmlar arasında her sınıf ve mezhepten adam bulunması fesat ve ihtilâl hareketinin çok şumüllü olduğunu ipsat etmektedir.

Maahaza bu ihtilâl hareketinde en ziyade alâkadar olanların Yugoslavya idaresinde kalan yerlerden gelme Arnavut mültecilerinden bulunması fesat hareketinin harici bir devletin siyasî intrikası olarak telâkki edilmesine sebep olmuş, bunun için cezalarda şiddet gösterilmiştir. Her halde bu hâdise Yugoslavya ile Arnavutluğun arasındaki zaten iyi olmıyan münasebatı bir kat daha fenalaştırmıştır. Arnavutluk hükûmeti komşularından kuşkulanıyor. Bunların kendi işlerine müdahale etmelerine sinirleniyor. Hatta Arnavut lisanının tasfiyesi için açılan mücadele münasebetile Arnavutluğ'a Zagara gibi İslâv, Klisura gibi Yunan, hatta İşkodra gibi Venedik'lilerden kalan İtalyan coğrafî isimlerini değiştirmektedir. Arnavutça'da bir çok tükçe, islâvca rumca ve italyanca kelimeler vardır. Hususî lisan tasfiyesi komisyonu bunların yerine eski arnavutçadan kelimeler tedarik etmektedir. Eski arnavutçadan bulamadığı sözleri Arnavutluk üzerinde hiç bir gûna siyasî âmali olmasına ihtimal verilmiyen bir milletin lisanından yani fransız'cadan istiare etmektedir. Lisan tasfiyesinde kullanılan usulün bile arnavutluk'ta komşulara karşı ne kadar derin bir itimatsızlık olduğuna delâlet ettiğinden dolayı büyük siyasî ehemmiyeti vardır.

Fakat şimdilik Arnavutluğun en büyük derdi iktisadî buhrandır. İki sene devam eden kuraklık ve sonradan ziraî mevadın fiat düşkünlüğü çiftçi halkı son derecede üzmüştür. Çiftçileri memnun etmek için beylerin çiftlikleri kısmen taksim edilecekti. Bu iş te iyice tatbik edilememiştir. Son fesat ve ihtilâl hareketinde başlıca âmil olan iktisadî buhranın doğurduğu memnuniyetsizliktir.

MUHARREM FEYZİ

İskân dairesindeki Suiistimaller

Sabık Başmemur da dün tevkif edildi

İskân tahkikatı ile meşgul olan mülkiye müfettişleri dün de bir çok kimseleri isticvap etmişlerdir. Evvelce iskânda memur iken bilâhare Trakya'da bazı memuriyetlere tayin edilen bir kaç kişinin de İstanbul'a sevkleri için emir verilmiştir.

Bu işle alâkadar olmakla maznunen esbak İstanbul İskân Başmemuru ve lâhik Kırklareli Tapu memuru Sebri Bey de İstanul'a celp ve ifadesi alındıktan sonra tevkif edilmiştir.

Evvelki suiistimal şebekesinden maada Şinasi Bey isminde bir zatla arkadaşlarına ait yeni ve mühim bazı tahkikatın icra edilmekte olduğu da haber verilmektedir. Yapılan tahkikat meyanında bir mühacire ait iki bin liralık istihkak mazbatasındaki rakamın önüne bir sıfır ilâvesile yirmi bine iblâğ edilip bir çok emlâk alındığı ve bu işle meşgul olan zevat tarafından ötekine berikine Sakızağacı ve Dolapdere taraflarında dörder ve beşer yüz lira mukabilinde yedi, sekiz odalı ev alındığı gibi hakikatler meydana çıkmaktadır.

Cenevre'de islâm mektebi

Mısır'da intişar eden Elehram gazetesi sabık Hidiv Abbas Hilmi Paşanın Cenevre'de bir islâm mektebi tesis etmek istediğini yazmaktadır. Abbas Hilmi Paşa bu mes'eleye dair gazete muharrirlerinden birine beyanatta bulunmuş, Cenevre'de böyle bir mektep vücude getirilmesi lâzım olduğunu, fakat bunun henüz bir düşünce olmaktan daha ileriye geçemediğini ve böyle bir mektep açılırsa müslümanların Avrupa'ca daha iyi

---

Valinin ziyafeti

Vali Muhittin Bey tarafından, dün Tarabya'daki Tokatliyan otelinde mi - safirimiz şerefine mükellef bir ziyafet verilmiş, bu ziyafette Jeneralın yaver - leri, Amerikan sefareti maslahatgüzarı, Kolordu kumandanımız, Vali muavini, Polis müdürü ve Jeneralın refakatine memur olan zevat hazır bulunmuşlardır.

Ziyafet çok samimî bir hava içinde geçmiştir. Vali Muhittin Bey ziyafet bidayetinde Jenerala hitaben:

« — Muhterem Jeneral, davetimi kabul buyurduğunuzdan dolayı çok te - şekkür ederim. Sizin sahsınızda Ame - rikan ordusunu selâmlamakla mübahi bulunuyorum.»

Demiş ve kadehini kaldırarak A - merikan Reisicumhurunun, Amerikan ordusunun, Amerikan milletinin ve Jeneral şeref ve saadetine içmiştir.

Jeneral Mac Arthur, Valimize mukabele ederek Reisicumhurumuzla, or - dumuzun ve milletimizin refah ve sa - adetine içmiştir.

Reisicumhur Hz. nin neztlerinde.

Jeneral, refakatinde yaverleri ve mihmandarları olduğu halde saat dörde çeyrek kala Tarabya'dan ayrılarak Perapalâs oteline gelmiş ve on dakika kadar istirahat ettikten sonra Dolmabahçe sarayına gitmiştir. Amerikan maslahatgüzarı Mister Shaw ile Münir İb - rahim Bey ve Jeneralın seryaveri kendisine refakat etmişlerdir.

Reisicumhur Hz., Amerikan Erkânı Harbiye Reisini saat beşte kabul buyurmuşlardır. Jeneral altıyı yirmi geçeye kadar Gazi Hazretlerinin neztlerinde kalmış, sonra veda ederek otele avdet etmiştir. Jeneral Mac Arthur'ün Reisicumhur Hazretlerince kabulü esnasında askerî merasim yapılmamıştır.

Jeneral şerefine ziyafetler

Jeneral Mac Arthur Dolmabahçe sarayından ayrıldıktan sonra doğru A - merikan sefarethanesine gitmiş, koloni tarafından verilen çay ziyafetinde hazır bulunmuştur.

Amerikan maslahatgüzarı Mister Shaw dün gece Maçka'daki ikametgâhında Jeneral şerefine bir ziyafet vermiştir.

Muhterem misafirimiz bu sabah şehir dahilinde bir gezinti yapacak, cami ve müzeleri ziyaret edecek ve saat bire çeyrek kala Taksim'deki Cumhuriyet abidesine bir çelenk koyacaktır.

Amerikan sefareti Ataşemiliteri M. Kram tarafından bugün öğleyin Tokatliyan otelinde Jeneral şerefine bir ziyafet verilecektir.

Bu ziyafete Vali Muhittin Bey ile, Kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşa, Fırka kumandanı Rüştü Paşa, merkez kumandanı miralay Fehmi Bey, Harp Akademisi kumandanı Rifat Bey ve Fransa, İngiltere, Japonya, Polonya, Bulgar, Macar, Yunan, İtalyan sefaretleri Ataşemiliterleri davetli bulunmaktadır. Bu askerî ziyafete, yalnız tercümanlık yapmak için hariciye memurlarından Orhan Tahsin Bey de iştirak edecektir.

Kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşa da bugün saat beşte Yıldız'da Harp Akademisinde misafirimiz şerefine bir çay ziyafeti verecektir.

Jeneral Mac Arthur bu akşam yemeğini Perapalas otelinde hükûmetimizin misafiri sıfatile hususî olarak Amerikan sefareti maslahatgüzarı Mister Shaw ile birlikte yiyecek ve bu gece 21 de ekspresle Paris'e hareket edecektir.

Amerikan Erkânı Harbiye Reisinin pek kısa olan misaferetine rağmen memleketimiz hakkındaki ihtisasat ve intibaatının pek iyi olduğu temin edilmektedir. Jeneral Mac Arthur İstanbul'da ve Ankara'da kendisine gösterilen samimî misafirperverlik tezahürattan pek memnun olmuş, bilhassa yapılan askerî resmi geçitte müşahede ettiği intizam, inzibat ve mükemmeliyetten dolayı hayret ve takdirlerini Erkânı Harbiye Reisimiz Müşir Fevzi Pş. Hz. ne mükerreren ifade etmiştir.

Jeneral, refakatindeki zevata Türk ordusunun kudretinden ve Türk askerinin mükemmeliyetinden bahsederken şunları söylemiştir:

«—Türkiye'den, kalbim yalnız muhabbet ve samimiyet hislerile dolu olarak ayrılacağım. Gördüklerim tahmin ettiklerimin çok fevkindedir. Şimdiye kadar altı memleket dolaştım. Türk ordusunda gördüğüm intizam ve mükemmeliyeti bir yerde bulamadım.Böyle güzide bir ordunun muhterem Jenerallarile tanıştığım için kendimi bahtiyar telâkki ediyorum.»

Kurultayın ikinci günü

Dün 15 kişilik teşkilât heyeti seçildi, üç muhtelif kuvvetli tez dinlendi

[Birinci sahifeden mabaid]

Kaymakam Şemsi Beyler bu encümene namzet olarak teklif edildi.

Fakat, Kurultayın büyük bir ekseriyeti tarafından toplu olarak reye konulmasına karar verilen ilk liste kabul olundu.

Takrirler ve temenniler encümenine de Reşat Nuri, Hasan Âli, Ruşeni, Ahmet Cevat, Ragıp Hulûsi, Rüknettin, İsmail Fethi, İhsan, Sadri Ethem, İsmail Sıtkı, Baha, Mehmet Vahit, Hakkı Nezihi, Ali Fevzi, İsmail Hikmet Beyler intihap olundular.

Dr. Saim Ali Beyin konferansı

Bundan sonra, doktor Saim Ali Bey kürsiye gelerek tezini şöylece izaha başladı:

« — Hanımlar, beyefendiler. Türk dilinin eskiliğini ve dil hususunda dünyada çok müessir olduğunu eskidenberi bilirdik ve onu sevmiştik. Bu iş bazılarımız için bir ilim işi, bazılarımız için de bir histi. Teşekkür olunur ki bugün bu iş kemali ciddiyetle tutulmuş ve bunu siz de ayrı ayrı hissetmişsinizdir. Bunu Gazi Hz. ne medyunuz (Alkışlar).

Dilimizin fennî kıymeti

Türk dilinin fennen ehemmiyetini ve ilmen kıymetini anlamak için hakikî filoloji metotlarına istinat etmek lâzımdır. Bütün filoloji işlerinde bizden evvel milletler kendi dillerinde ne yapmışlarsa biz de onların metotlarını aynen takip etmeğe mecburuz. İlim noktai nazarından bilinmesi icap eder ki, filoloji yani dilin kendi anasırı olan diğer dünya dilleri arasındaki fonetik münasebetleri doğmazdan evvel, yani dillerin bu kadar neşvünema bulmadıkları zamanlarda insanlar gene konuşuyorlardı ve bu konuşmaları çok basit bir takım seslerle oluyordu. Bugün biz filoloji yapıyorsak ve bu dil işlerini bir takım mütekâmil metotlara istinat ettiriyorsak, bu tekâmül etmemiş dillerin konuşulduğu zamanda acaba dil rüşeymî neşvünema noktai nazarından ne şekilde idi?

Şunu demek isterim ki bahsinde bulunduğumuz filoloji lenkustik üzerinde, bu filolojiler filolojisini yani lisanî irtibatları sarih ve fennî bir surette gösterecek metotlara bugün biz malikiz. Bugün mütekâmil dillerin komparatif tetkikleri için her ilimde olduğu gibi metot şarttır. Metotsuz ilim olamaz. Buna imkân yoktur. Filoloji yani diller arasındaki münasebetler insanî noktai nazardan tetkik edildiği zaman bir takım fizik tecrübelerine, bir takım biyoloji tecrübelerine ihtiyaç vardır. Bu söylediğim şeyler şimdiye kadar yapılmamış ise bunu biz yapmamamız icap etmez.

İnsanların ilk konuşması

Pek tabiidir ki insanlar böyle uzun ve mürekkep kelimelerle konuşmazdan evvel bir takım sesler çıkarırlardı. Bu nazariye iptida tabiî bir halde kabul olunamazsa da pek tabiî idi ki eski insanlar böyle mürekkep kelimeler söyliyemiyorlardı. Bir takım seslerle iştirakâtı fikriyede bulunuyorlardı. Bu seslerden gerek tav'i olarak meselâ insanın canı yandığı zaman, bir yeri acıdığı zaman bir ses çıkarır o hâdiseyi taklit etmek ister.

Sözlerin ilk kökleri

Şimdi böyle nidaların söz köklerini teşkil ettiklerini, bunların nidalardan çıktığını eskiden Lânkistler bilirlerdi; fakat bu köklerin kimin tarafından icat edildiği, hangi millet tarafından çıkarıldığını bilmezlerdi. Çünkü bugünkü vesaite malik değillerdi. Bugünkü akustik çok ilerlemiştir. Biz sözlerimizi radyo ile yazıyoruz. Sonra gramofon plâkları üzerine koyuyoruz. Oradan da bir takım işaretlerle kendi sözlerimizi tekar harekete getiriyoruz.

Halbuki Frans Bop, Mac Müller, hatta ondan bin, iki bin sene evvelki Patan bugünkü vesaite malik değildiler. Bu vesait bugün çok mühim bir şekil almıştır.

Bu nidalar ve basit sesler, hulâsa alfabe harflerini teşkil eder.»

Profesör Tülliyo'nun mesaisi

Doktor Saim Ali Bey, bu hususta bir çok misaller irat ettikten sonra bundan yirmi sene evvel İtalyalı profesör Dr. Pietro Tüllio'nun kulak üzerindeki tetkiklerini hulâsa etti.

Saim Ali Bey, bu esnada İtalya'lı profesörün mesailerinin hulâsasını ihtiva eden bir mecmuayı da azaya gösterdi. Bu hulâsalara nazaran:

1 — Ne kadar fonem varsa o kadar alfabe harfi olabilir.

2 — Bütün fonemler tabiat seslerinden çıkmıştır.

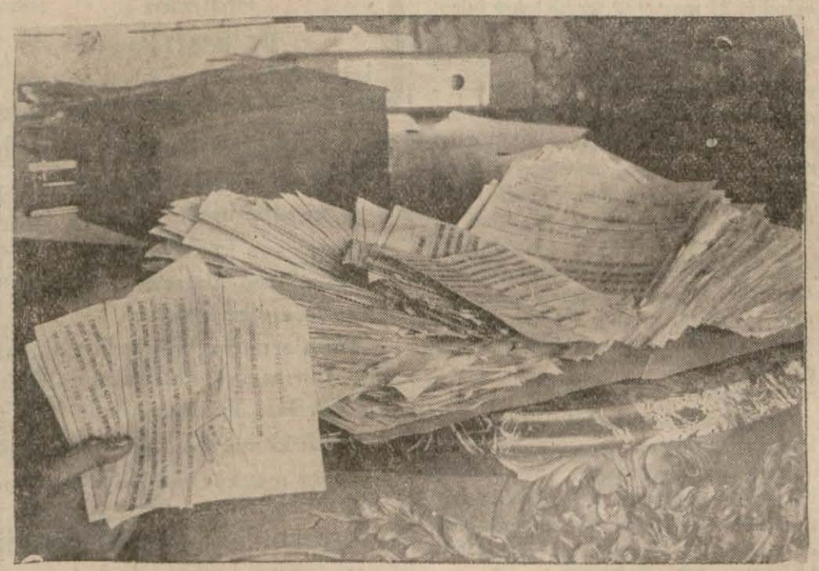

Büyük Dil Kurultayına memleketin her yerinden gelen telgraflar işte böyle tomarlar teşkil ediyordu

3 — Kürsif yazı Fenikeli'lerin, Mezopotamya'lıların, hulâsa insanların icadı değildir.

4 — Alfabe harfleri havadaki ses akislerinin traseleridirler ve tabiatte dil birliğini gösterirler.

5 — Yazı hakkında medeniyet tarihinin hataları

6 — Ulûmu tabiiye karşısında filoloji

7 — İstikamet aksesi ile yazının münasebetleri ve bu bapta hayvanlar üzerinde tecrübeler ve teknik malûmat.

Saim Ali Beyin çok alkışlanan bu konferansından sonra celse on dakika tatil edildi.

Ahmet Cevat Beyin konferansı

İkinci celsede Ahmet Cevat Bey kürsüye gelerek konferansına başladı.

« — Yüksek huzurunuzda Sumer'lerin konuşulduğu dili bizim konuştuğumuz dille karşılaştırmak istiyorum. İlk defa bu arzumun sebebini anlatayım: Bir çok âlimler dillerini ayrı bir dil olmadığını tamamen anlamışlardı. Sami dillerle mukayese yaptılar, Sami bir dil olmadığını anladılar. Ne Ari, ne de Sami bir dil olmadığına bütün âlimlerce ittifak hasıl oldu. Bu arada bir kısım âlimler dilin Turanî olduğu hakkında fikirler ileri sürdüler. Meselâ benim rusça makalelerini okuduğum doktor Herman da 40 sene evvel bu fikri ileri sürenlerdendi. Ama, öbür âlimler buna inanmadılar. Fikrini kabul etmediler ve dediler ki senin ileri sürdüğün esaslar bu dilin Turanî olduğunu isbata kâfi bir dil değildir. Herman, başka benziyen kelimeler de buldu; fakat bunu da kâfi görmediler. Bu arada iki türlü faaliyet gösteren âlimler de zuhur etti. Meselâ Fransız âlimi Otran ehemmiyetli bir etüt yaptı. Sumer'lerin mitolojisini, esatirini tetkik etti. Diğer milletlerin Endo-Eropen esatirile karşılaştırdı ve Sumer'lerin lisanının Ariyen lisanının babası olduğunu iddia etti ve bugünkü Avrupa'nın mensup olduğu aileye medeniyet verdiğini isbat etti.»

Homer edebiyatından daha eski bir edebiyat

Ahmet Cevat Bey, bu kıymetli konferansında, mevzuu etrafındaki tetkikatın güçlüğünü de izah etti: Çünkü en eski Sumer yazıları kilden yapılmış tabletler üzerine yazılmıştır.

Bu tabletler onların kâğıdı ve kitabı idi. Yaşken yazarlar ve kuruturlardı. Bu suretle yazı tesbit edilmiş olurdu. Bu talbetlerin en eskileri Milâttan 4000 sene evvel yazılmıştır. Bu edebiyat, Helen edebiyatının en eskisi olan Homer edebiyatından üç bin sene daha eskidir.

Orhon abideleri yapéldığı zaman bu Sumer edebiyatı yazılalı 3000 sene geçmişti.

Profesör Meillet'nin konferansı bahsi

Cevat Bey, bundan sonra profesör Meillet'nin Darülfünun'daki konferansını ve gösterdiği gül ve (roze) misalini mevzuu bahsetti:

« — Maatteessüf, dedi, bazı gençlerimiz kapıldılar. Profesör Meillet'ye: Bunun nasıl keşfettiniz diye sorsalardı, elbette anlatacakté. Gençlerimizin şüphesiz ki bu nevi lâkaydisi şayanı teessürdür. Bir heyetin, bir adamın çalışarak vücude getirdiği bir eseri hiçe indirmek doğru değildir. Şimdi fransızcada Kamine kelimesi Şömer olmuştur. Kavalo, Şöval olmuştur. Sonra bizim eski Türkçemizde sağır kef sesi M olmuş: Doğuz, domuz gibi. Bu sesler böyle değişince büyük farklar olabiliyor. Meselâ bizim (bir yıldır) kelimesi kaynaşarak Bıldır olmuş, ki-en-gir de Kingir.»

Sesler lehçelerde nasıl değişir?

Ahmet Cevat Bey, seslerin lehçelerde nasıl değiştiklerini misallerle izah ettikten sonra yaptığı mukayeseye geçti. Bu mukayeseyi kısımlara ayırdı ve ayrı bir celsede diğer mukayeselerine devam etmek üzere konferansına nihayet verdi ve alkışlandı.

Amerika'lı misafirler kurultayda

Saat 17 ye on kala Kurultaydan ayrılarak misafirimiz, Amerika birleşik hükûmetleri Erkânı Harbiyei Umumiye Reisi Ceneral Mac Arthur'u kabul buyurmuş olan Reisicumhur Hz., bu sırada salona avdet buyurmuşlardır. Refakatlerinde Amerika'lı misafirimiz de bulunuyordu. Ceneral Mac Arthur salonda Gazi Hz. nin yanında oturarak tezlerin müdafaasında bulundu ve büyük Dil Kurultayının dünkü mesaisini, sonuna kadar takip etti.

Profesör Agop Martyan Ef. nin konferansı

Ahmet Cevat Beyden sonra Agop Martayan Efendi (Türk, Sümmer ve Hint-Avrupa dilleri arasındaki rabıtalar) mevzuu üzerinde bir konferans vermiş ve hulâsaten demiştir ki:

«—Türk dili ile diğer diller arasındaki esaslé rabıtaların tetkiki (Linguistique Histarique) metodu ile yapıldığı için beklenen büyük neticeleri vermemiştir. Aranlan rabtalar kabilettarihî mahiyetihaiz bulunduğundan (Linguistque Ontologique) yahut (Paléontologique) i tatbik etmek lâzımdır.

Fonetik, morfoloji, gramer ve sentaks sahalarındaki hususiyetlerini nazarı itibara alarak Türk dilini Alp dilleri ailesine bağlamak icap eder. Esasen Alp ve Türk kelimeleri de müteradif (sinonim) dirler ve kahraman, kuvvet manasını ifade etmektedirler. Bu tarihten sonra Alp lisanı Hint - Avrupa ve komşu dillerine anadil olarak kabul edebiliriz. Esasen Kelt ve Yunan dillerinde Alp kelimesi haiz olduğu mana itibarile bu rabıtayı ispat etmektedir. Bilhassa Sümmer lisanı türkçenin bütün hususiyetlerini muhafaza etmektedir. Meselâ, sümerce (uku) nun mukabili türkçede (uyku), sümerce (Giş) in mukabili de (kişi) dir.

Kelimelerden maada telâffuz ahengi (agglutination) hususiyeti (pospozisiyon) lar, sentaksta ikinci derecedeki anasırın birinci derecedeki anasırdan evvel vazolunması da bu esaslı rabıtayı isbat etmektedirler.

Hindistan'a akın etmiş olan Sumer'lerin lisanile Hint - Avrupa dilleri arasında da bağlar mevcuttur. Misal olarak Sanskrit dilinde Akşi şeklini alan Sumer lisanındaki İgi kelimesini alabiliriz. Ayni kelime «Kot» lisanında da E A G E şeklini almıştır.

Hint - Avrupa ve Alp ırklarının hususiyetlerine malik bulunan ve orta Asya'dan atı Anadolu'ya getiren Kosa'lılar dahi Türk ırkına mensup bulunuyorlardı. Kosa'lıların ilâhı Turgu tesmiye edilmekte olup esası Türk kelimesidir ki, bilâhare Eti lisanında «Kuvvet» manasını ifade eden Tarğu şeklini almıştır.

Eti'lere gelince, gerek yerli gerekse sonradan gelen Eti'lerde Türklerin hususiyetleri mevcuttur. Bu hususiyetler başlıca Eti'lerin Protahattib ve Belayi dillerinde göze çarpmaktadır. Meselâ Eti lisanında türkçenin ana ve ata kelimelerine muadil anna ve atta kelimeleri mevcuttur. Ayni atta kelimesi Kot ve Slav lisanlarında da vardır.

Türk dilinin Hint - Avrupa dillerinden maada Finno - U K R, Kafkasya, Sami, hatta eski Mısır lisanlarile esaslı surette bağlı bulunduğunu isbat etmek için türkçe «Kır» kelimesini misal olarak alır ve ellliden fazla lisanlarda onu tetkik ettiğimiz zaman bütün bu lisanlarda «Kır» kelimesinin Türk dilindeki manayı muhafaza ve ifade ettiklerini görmekteyiz.

Gramer sahasında da Hint - Avrupa dillerile Türk'çe arasında bilhassa (acculatif) ve (Génétif) hallerde şayani dikkat benzeyişlere tesadüf etmekteyiz. Şahsî zamirlerin birinci ve ikinci şahıslarında da gene aynilikler görmekteyiz. Fiillerin tasrifinde dahi bu gibi muhtelif benzeyiş ve ayniliklere tesadüf etmekteyiz.

Sözlerimi burada bitirirken söze henüz başlamış olduğumu hissediyorum. Zira her türlü kabiliyetleri ve bir çok lehçelerile asırlardanberi mevcudiyetini muhafaza eden ana Türk dilinin heyeti umumiyesini örten asırdide perdenin ancak bir ucunu kaldırmak kabil olmuştur.

Şunu da ilâve edelim ki bu büyük perde açıldıkça Türkiyat ilmi ile Türk dili tarihinin tedricen Mongol muhitinden çıkacak tetkkine henüz başlamış olan Alp ırkının konuştuğu lisana bağlı bulunduğunu göreceğimize derin bir inanışla inananlardanım.

Bu suretle tam 1200 sene evvel Orhom nehri kenarında Gül - Tekin tarafından ihzar edilen arzu, 12 asırlık bir kayıtsızlıktan sonra, Gazi Mustafa Kemal Hazretlerinin yaratıcı elile tahakkuk etmiş olacak ve bütün dünya Gül - Tekin'in tarihî sözünü tekrar edecektir.

Bengin İl - Tuta Olurtaçisen Türk Budun

Yani «Ey Türk milleti, sen ebedi bir imparatorluğu muhafaza edeceksin.»

Bu konferans ta alkışlandı ve saat 18/15 de içtimaa nihayet verildi. Kurultay bugün saat saat 14 te toplanacaktır.

Bugünkü celse ruznamesi

Bundan sonra, Reis Kâzım Paşa Hz. Kurultayın mesaisinin bittiğini, bugün saat (14) te toplanılacağını bildirdi. Bugün muhtelif hatipler tezlerini müdafaa edeceklerdir.

Teşkilât ve takrirler encümenleri azaları da saat 13 te Dolmabahçe'de toplanarak mesailerine başlıyacaklardır.

Kurultay müzakeratı Ankara'da radyo tesisatı ile halka dinletiliyor

Ankara 27 (A.A.) — Halkımızın Dil Kurultayı müzakerelerini takip edebilmeleri için şehrin muhtelif mahallerine konulan radyolar önünde yüzlerce halk birikerek müzakereyi takip etmekte idi.

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey bugün refakatlerinde Vali ve Belediye reisi Nevzat Bey olduğu halde şehir dahilinde radyolar konulduğu yere giderek mevcut tesisatın halkın bu alâkasını tatmin edecek derecede bulunup bulunmadığını tetkik etmiştir.

Yeni kontenjan listeleri

Resmî gazetede intişar eden listelerin metnini aynen neşrediyoruz

Yeni kontenjan ve malî kararnamelerin Resmî Gazete de intişar ettiğini dün yazmış ve metinlerini de aynen neşretmiştik. Bugün kontenjan istelerini dercediyoruz:

Tarife No.		Cinsi
23	c.	Şekersiz toz süt (yalnız bu dahildir)
25		Peynir ve yoğurt mayası
29		İstearin (yalnız bu dahildir)
31		Hayvani yağlar (ekle gayri salih «sanayide müstamel»
43		At yelesi ve kuyruğu
44		Domuz kılı
45		Sair hayvanat kılları
47	b.	Levha yaprak halinde veya sair şekilde kesilmiş kemik ve tırnak (yalnız bu dahildir)
48	b.	Levha yaprak halinde veya sair şekilde kesilmiş boynuz (yalnız bu dahildir)
51	a.	Yalnız işlenmemiş fil dişi dahildir.
54	a. 1	Inci sedefi (yalnız bu dahildir
65	h.	Yalnız kundura cilâ mumu dahildir
66	a.b.d.h.	Gayri mamul tutkallar
66	c.	Şişeler üzerine konan jelâtin kapsüller ve jelâtinden mamul tutkal (yalnız bunlar dahil)
67		Kırmızı hayvani
68		Fahmi hayvani
69		Sepya (yalnız bu dahildir)
72	c.1. c.2	Deriler
73	c.1. c.2	»
89		Makine kayışı ve sair malzeme
97	a. b.	Şevyot
98	a.b.c. d.	Merinos
99		Şodi
100		Şapka imaline mahsus tüyler
102	a. b. c.	Yün iplikler «sair lifi mad - deler ve ipekle mahlut olanlar da dahildir»
112		Yünden bant halinde tasir bezleri ve torbaları, kartlar, makine kolanları
126		Şapka taslağı
129	b.	Sun'i ipek
131		Halı örmeğe mahsus
132	a. b.	Büret ve şap iplikleri ve sun'i ipekten iplik
133	c.	Eleklik ipek etamin
159	d.	Patates unu (yalnız bu dahildir)
165		Nebati mayalar
173		Dekstrin
211	a	Tane kakao
250		Ömür otu
266	a.1. 2.	Koko elyafı
272	b. c.	Kırmızı nebati ve kök boyalar
273		Tabii çivit
274		Fahmi nebati
275		Sair nebati boyalar
276	d. h.	Debagat hulâsaları, debagat müstahzaratı (yalnız bunlar dahildir)
277	a.	Zamkı arabi (yalnız bu dahil)
277	h.	Jalapa
277	h.	Kolofan (yalnız bu dahildir)
277	t.	Gam kopal
281	a.	Selliloit, galalit ve emsali
284	c.	Abanoz (yalnız bu dahildir)
285	a.	Kaplamalık ağaç yaprak ve şeritler (yalnız maon akasya ve pelesenk gibi mümasili gayri mevcut ecnebi ağaçlar dahildir.)
299	b.	Yalnız ağaç düğme dahildir
302		Ağaç çivi
305	a. b.	Ham mantar
305	c.	Her nevi tapa mürettep ve gayri mürettep (yalnız bunlar dahildir) .
307	c.	Sanayi fırça ve süpürgeleri
315	a. c.	Şapka imaline mahsus saz şeritleri
323	b.	Sellüloz
332		Camlı, zımparalı kumlu kâğıt ve mukavvalar
334		Parafinli kâğıt ve sair matbu olanlar da dahildir.
341	c.	Cilâsız ve adi mukavvalar
342	a. b.	Cilâlı mukavvalar
346	c.	Yalnız masuralar dahildir
366	a. b. c.	Kasarsız yalın kat iplikler
367	a. b. c.	Çift ve fazla katlı pamuk iplikleri
368	a. b. c.	Kasarlı tek ve daha ziyade katlı iplikler
370	b. c.	Merserize iplikler
387		Yazı makineleri şeridi imaline mahsus bant halinde şerit (yalnız bu dahildir) .
388		Bant halinde tasir bezleri, torbaları, kartlar (yalnız bunlar dahildir).
392		Perdah için zımparalı ve saire pamuk bezler
412	a. b.	İplik
440		Ham kauçuk
441		Eritilmiş kauçuk
442		Kauçuk tel
444		Levha çubuk ve saire
446	c.	Yalnız sanayide müstamel bezler boru halinde
448		Yalnız konserve kutuları için contalık halka
456		Dökümcü kumu (yalnız bu dahildir).
459		Hazırlanmış sun'i değirmen taşı (yalnız bu dahildir) .
464		Sanayide müstamel sünger taşı perdaht toz ve taşları (yalnız bu dahildir)
468		Talk
471		Tasfiye toprağı ve kaolin ve Feldspat ve ateş toprağı (yalnız bunlar dahildir).
476	a.	Zımpara ve karborandon tozu (yalnız bunlar dahildir)
477	a.	Asfalt bitömen (yalnız bu dahildir).
477	b.	Aspest levha ve yaprak halinde (yalnız bu dahildir)
479	a.	Mika levha ve çubuk
482	a. b.	Grafit ve mamulâtı
510	a.	Mensucat sanayii levazımı ve plâstik eşya fabrikalarında müstamel cam taslar
515	d.	Matbaacılıkta müstamel cam bilya
516		Demir cevheri
517		Her nevi devir
519	a. b.	Halis çelik
523	a. 1.2	Demir saç ve levhalar
523	b. 2	Teneke «yalnız bu dahildir»
524	a. 1,2,3	Teller
	b. 1,2,3	
529	b.	Demir veya çelik boru ve raptiyeleri ve sair levazımı
545	a.	Makine iğneleri
552	b.	Çikolata kalıpları, maden - lerde kullanılan emniyet lâmbaları, yazı makinesi şeritlerini sarmağa mahsus kutu ve makaralar (yalnız bu dahildir) .
553	b	Düğmeler, toka ve kundura kapsülleri fotin bağı ve askılara tertip suretile dahil olan demir ve saireden parçalar (yalnız bu dahildir)
554	b. c.	Bakır
555	a. b.	Bakır lâme ve çubuk
556	a.	Bakır, pirinç ve tunç, toz halinde
558	a. d.	Bakır tel adileri ve gümüş yaldızlı olanları

Tarife No.		Cinsi
569	a.b.c.d.	Aleminyom
569	h.	Aleminyom varak ve müstahzaratı sınaiye için kutular, kapaklar (yalnız bunlar dahildir)
570	b.	Kurşun külçe halinde
574	b.d.h.	Tutya külçe lâme ve tel halinde
575		Tutya varak ve toz
577	b.	Kalay, külçe, çubuk
580	a.b.d.h.	Nikel
581		Nikel, toz ve varak
583	b.	Antimuan, külçe halinde
584	a.b.	Sair maadin
585	a. 1,2	Plâtin cevheri
586	a.b.c.	Pul, varak, tel, toz, sünger
654	a. b.	Elektrol baleleri
695	h. v.	Makine yağları ve gresler
697		Türk kımızı yağı (yalnız bu dahildir)
698		Trasformatör yağları
699		Liğnit kömürü mumu (yalnız bu dahildir)
700	b.	Ombıra (yalnız bu dahildir)
702		Madeni boyalar
703	a.	Mavi çamaşır boyası ve sülyen hariçtir.
704	a. 3	Matbaa ve çini mürekkebi (yalnız bunlar dahildir)
706	a.b.c.d.	Müstahzar madeni boyalar (yalnız bunlar dahildir)
707		Uzvi, sun'i boyalar
709		Her nevi fenol ve alein tozu
710	a. b.c. d.h.v.z.	Matbaacılık ve debagatte müstamel müstahzar vernikler (yalnız bu dahildir)
711	a. b. c.	Potasyom ve emlâhı
712	a.b.c.d.	Sodyom ve emlâhı
714	a.b.c.d.	Amonyak ve emlâhı
715	a.b.c.d.	Stronsiyom ve emlâhı
716	a.b.c.d.h	Baryom ve emlâhı
717	a.b.c.d.h	Mağnezyom ve emlâhı
718	a.b.c.d.	Manganez ve emlâhı
719	a.b.c.d.	Kalsiyom ve emlâhı
720	a.b.c.d.	Hadit ve emlâhı
721		Tutya ve emlâhı
722	a.b.c.	Nikel emlâhı
723	h.	Kobalt emlâhı
724	a. b.	Krom ve emlâhı
725	a.b.c.d.h	Aleminyom ve emlâhı
726	a.b.c.	Bakır ve emlâhı
738		Kurşun ve emlâhı
745	b.	Antimuan ve emlâhı
754	a. h.k.	Sülfür dö karbon
l.m.	y. v.	Hamızlar uzvi ve gayri uzvi
754	a.b.c.	Şap
764		Metol, Metol idrokinon
768		Aceton
779		Aldehit formik
782		Lanolin, glisirin, kazein
785		Karborafin
812	b.c.h.v.	Uçan yağlar
813	a. b.	İtriyatçılıkta kullanılan katı ve yumuşak cisimler
853	a.	Trikloretilen (yalnız bu dahil
853	c.	Sanayide müstamel müstahzarat
Raiç	1	Kaynakta müstamel çubuklar
»	2	Kuş tüyü yastığı yüzü kumaşları
	3	Asetonda eritilmiş selliloit
»	4	Gümüş yaldızlı nikel tel yuvarlak

Yalnız bunlar dahildir.

"D,, listesi

64	a.	Barsak (yalnız kabulü muvakkat suretile olanla dahildir)
71	a. c.	Kimyevi gübreler ve kuş gübreleri (Ziraat Vekâletinin müsaadesile)
79		Fabrikalarda müstamel sahtiyan (yalnız bu dahildir,
105	b.	(Yalnız devlet ve imtiyazlı nakliye müesseselerinin getirecekleri döşemelik maddeler)
108	a.	At kılından mensucat (nakliyat şirketleri için)
223	a.	Pancar tohumu (yalnız bu dahildir)
223		Bilcümle tohumlar, meyvalı meyvasız ağaç fidanları, asma çubukları ve her nevi sebze, çiçek, tohum, fide ve soğanları (Ziraat Vekâletinin müsaadesile)
256		Tütün usaresi (Ziraat Vekâletinin müsaadesile)
258,259		Dikilmiş taze çiçek kökleri ve aşıları (koparılmış çiçekler müstesna) (Ziraat Vekâletinin müsaadesile)
288	a.	Rende talaşı (yalnız yumurta ambalajı için)
290	a. b.	Fıçılar
295		Ağaçtan her nevi dokuma tezgâhı ve aksamı
300		Yalnız şapka kalıbı ve kundura fabrikaları için yaylı şablonlar
316		Küfe, zenbil (kabulü muvakkat suretile)
324	a.	Sarğılık ince kâğıt (yalnız bu dahildir)
327	a.	Selofan (yalnız bu dahildir)
327	b.	Selofan kâğıtı (yalnız bu dahildir)
328	b.	Adi matbaa kâğıtı (yalnız bu dahildir)
337		Bir yüzü boyalı vernikli veya yaldızlı kâğıtlar ve mücellit kâğıtları (yalnız bu dahildir).
343		Körüklü mukavvalar (yalnız bu dahildir)

Lûtfen sahifeyi çeviriniz

Tarife No.		Cinsi
848,351		Her nevi kitap, gazete ve mecmualar, atlas ve haritalar
354	b.	Mtbu nota
355		Kâğıttan ve mukavvadan kesilmiş model ve resimleri
357	a.	Kâğıttan çimento, torbaları (yalnız bu dahildir)
360		Bankalara, ticarethanelere ait doldurulmuş veya iptal edilmiş çerterler çek ve kuponlar ve sair bu kabil evrak
361	b.	Eşyayı ticareiye ve sınaiyeyi markalamak için çıkartma usulile imal olunmuş fabrika âlemeti farikaları
372		Pamuktan ağ imaline mahsus iplikler ve sicimler
375		Pamuk ip, halat
389		Hortum, makine kolanı, tasir torbaları ve bant halinde tasir bezleri ve kartlar (yalnız bunlar dahildir)
393	a.	Amerikan bezinden dikilmiş dikiş patronları (yalnız bu dahildir
417	a.	Sargılık kaba bez ve kanaviçe
417	b.	Çuval
424		Hortum, makine kolanları, kartlar ve bant halinde tasir bezleri, torbaları ve kovalar (yalnız bunlar dahildir)
445	a.b.	Otomobil, araba ve sair nakliye vesaiti tekerleklerine mahsus iş ve dış lâstikleri
465		Litoğrafya taşı
463	a.b.	Mihenk taşı (yalnız bu dahildir)
467	c.	Büyüklerimizin heykelleri (yalnız bunlar dahildir)
481	c.	Ateş tuğlası ve toprağı
490		Alelitlak makine aksamile eczacı kavanozu (yalnız bunlar dahildir)
515	a.b.c.	Sanayi levazımı olduğu takdirde (yalnız bunlar dahildir)
521		Ray ve aksamı
527		Tel halat
528	a.	Kaba zincir
529	a.	Dökme Font boru
529	d.2	Dahilen tecrit edilmiş galvanizli elektrik boruları (yalnız bu dahildir)
530		Vesaiti nakliye dingil ve yayları
531		Madenlerde kullanılan hava boruları (yalnız bunlar dahildir)
535	b.	Vantilâtörlü ocaklar (yalnız bu dahildir)
538	a.b.	Her nevi testere
538	d.	Ziraat alâtı (Ziraat Vekâletinin müsaadesile)
538	h.v.	Burgu, perger ve sair alât
545	b.	Balık iğneleri (yalnız bunlar dahildir)
546	a.b.	Kalem ucu
558	a.b.c.d.h.	Bilûmum alât ve edevat (yalnız bu dahildir)
565	b.	Gramofon plâk matrisleri (yalnız bu dahildir)
598		Su, elektrik, gaz saatleri, takimetreler ve aksamı
607	b.1	Yalnız talim, terbiyeye ait lengafon ve sesli sinema plâkları dahildir.
617		Yalnız tıbbi, ilmi havadis ve aktüalite filimleri dahildir
622		Her nevi kuluçka cihazları (Ziraat Vekâletinin müsaadesile)
625		Fenni alât
631		Haşaratı öldüren ve nebati hastalıkların tedavisinde kullanılan aletler ve mualecatı (Ziraat Vekâletinin müsaadesile)
634		Tarifenin başka yerlerinde zikredilmiyen alât
649	b.1.1	Lokomobil, lokomotif ve yol silindirleri aksamı (yalnız bunlar dahildir)
655		Tarifenin 648 den 653 üncü maddelerine kadar mezkur makinelerin aksamı (yalnız bunlar dahildir)
65?		Kâğıt imaline mahsus makineneler aksamı (yalnız bunlar dahildir)
657		Mensucat makineleri aksamı
658		Bu maddede mezkûr bilûmum iş makineleri aksamı (yalnız bu dahildir)
659		Deri makineleri aksamı
660		Dikiş makineleri ve aksamı
661		Matbaa makineleri aksamı
662		Maddede mezkûr makinelerin aksamı
663		Dikiş ve yazı makinelerine ait tabla, kapak ve ayakları
664		Her nevi ziraat makineleri ve ziraatte müntamel alât ve edevat ve bunların aksamı (Ziraat Vekâletinin müsaadesile)
665		Her nevi tulumba aksamı
666		İşbu maddede mezkûr bilûmum makinelerin aksamı
669	a.c.	Zatülhareke yük arabaları
671		Süpürmeğe, sulamağa ve itfaiyeye ait zatülhareke arabalar
677		676-670 numaralarda muharrer arabaların şasileri ve sair aksamı
681	a.b.c.d.	Demiryolu vagonları
682	a.b.1.c.h.	Buharlı gemiler
682	v.	Balıkçı gemileri (motörlü motörsüz)
683	a.b.1.c.h.	Motörlü gemiler
687		Deniz mahsulâtı saydı için her nevi merakip ve vesaiti
688	a.	Demirden salapurya, mavna ve saire

Bir Türk doktoru

Fransa'da vebaya karşı bir serom keşfetti

Fransa'da Pastor Kuduz müessesesinde çalışan Kemal Cemil Bey isminde bir Türk doktor veba için bir serom keşfetmiştir.

Bu serom ile hasta hayvanlar üzerinde yapılan tecrübeler çok iyi neticeler vermiştir. Müessesenin tedrisat şubesi müdürü Dr. M. Gegroux Türk doktorunun bu keşfini, Marsilya'da açılan hıfzıssıhha kongresine bildirmiştir.

Dr. M. Gegroux ile Kemal Cemil B. şimdi de verem seromunu keşfedebilmek için çalışmaktadırlar.

Selânik'te zelzele

(Birinci sahifeden mabait)

gul olan rasatanedeki alet dün akşam gayet şiddetli bir zelzele kaydetmiştir. Bu zelzele o kadar kuvvetli olmuştur ki kaydeden aletin iğnesi yerinden çıkıp fırlamıştır. Bu sarsıntının Balkan yarım adasında olduğu zannedilmektedir. Bu rasatane iki senedenberi bu kadar şiddetli bir zelzele kaydetmemiştir.

Şehrimizde de zelzele

Evvelki gece saat 9 buçuk sıralarında şehrimizde de hafif bir zelzele hissedilmiştir. Fakat hareketi arz bir çok yerlerde duyulmıyacak kadar az sarsıntılı olmuştur. Rasatane zelzeleye dair yapmakta olduğu tetkikatı bu sabah bitirecektir.

Beşiktaş ikinci hukuktan:

Beşiktaş'ta Abbasağa mahallesinde Mısırlıbahçe sokağında kulübede mukim iken vefat eden Bitlis'in Çat kariyesi ahalisinden Şeyh oğlu Mustafa Ağanın terekesine mahkemece vaziyet edilmiştir. Tarihi ilândan itibaren ashabı matlup ve alâkadaranın bir ay ve mirasçıların 3 ay zarfında Beşiktaş ikinci sulh hukuk mahkemesine müracaatleri ve işbu müddet geçtikten sonra terekeden bir hak talep edilmiyeceği ilân olunur.

Tarife No.		Cinsi
689		Müteharrik kapaklı dubalar ve saire
690		Sabih vinç ve tarak gemileri
693		Tayyare, hava sefineleri ve saire
695	b.	Benzin
695	c.	Petrol
705		Ağaç aşısı macunu (yalnız bu dahildir)
846		Nikotin ve emlâhı

"F„ listesi

Yalnız sıhhi ihtiyaç için olup ithali Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin müsaadesine tâbi mevaddı havi (F) listesidir.

Tarife No.		Cinsi
33	a.	Balıkyağı
66	c.	Edviye vaz'ına mahsus olup jelâtinden mamul kapsüller (yalnız bunlar dahil)
169	a.b.	Glüten unu ve mamulâtı
170	b.	Eczacı güllâcı
228		Hintyağı
234	b.d.	Tababette müstamel ve kodekse uygun tıbbi toz sabon ile tıbbi sabunlar (yalnız bunlar dahildir)
239	a.b.	Tarçın, karanfil
248		Safran
271	a.b.c.d.	Tıbbi nebatat
277	a.h.v.z.	Reçineler ve zamklar
279	a.b.c.	Pelesenkler
281	c.	Pomat vazolarının kapakları (yalnız bunlar dahil)
301		Ağaçtan sun'i aza
305	d	Can kurtaranlar (yalnız bunlar dahil)
443		Dişçi kauçuğu
448		Eldiven, kasık bağı, idrar torbaları, buz keseleri, her nevi prezervatif, emzik, pülverizatör lâstikleri, şırınga, puarlar, sünger, yastık, yatak ve tababette müstamel alât (yalnız bunlar dahil)
468		Talk (her nevi)
469	a.b.c.	Sun'i dişler
490		Merhem vazoları ve küvetler (yalnız bunlar dahil)

«Son kısmını yarın neşredeceğiz»

Satılık Büyük çiftlik

İstanbul'a bir saat mesafede Bakırköy kazasında Mahmutbey nahiyesine merbut Papasköy çiftliği namile maruf çayırları mezruat ve hububatı, hayvanı, Kırım inekleri, alât ve edevatı, ayrıca Polonya damızlığı olan inek ve düğeler, haraya elverişli olup bütün teferruatı ile beraber sahipleri tarafından satılıktır. Şehremini'nde 49 No. da bakkal İsmail ve Numan biraderlere müracaat.

Üsküdar icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer oda takımı, konsol maaayna ve asir eşya 3/10/932 tarihine musadif pazartesi günü saat 10 dan 11 e kadar İstanbul Sandal bedesteninde açık arttırma suretile satılacağından talip olanların yevmi mezkûrda mahallinde hazır bulunan memura müracaat eylemeleri ilân olunur.

İstanbul 4 üncü icra memurluğundan:

Tamamı 15,000 lira kıymeti muhammeneli Büyükada kurbünde Sedefadası namile maruf adanın tamamının 21 hisse itibarile 9 buçuk hissesi açık arttırmıya vazedilmiş olup 10 teşrinievvel 932 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek bir teşrinisani 932 tarihine musadif salı günü saat 14 ten 17 ye kadar İstanbul 4 üncü icra dairesinde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırmıya iştirak için satılan hisseye musip kıymeti muhammenenin yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminat alınır, müterakim vergiler ile vakıf icaresi ve sair rüsumları müşteriye aittir. 1424 numaralı icra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesine tevfikan hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadarların işbu maddei kanuniye ahkâmına göre tevfiki hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 931/969 dosya numarasile memuriyetimize müracaatleri ilân olunur.

Afyon icra dairesinden:

Hacı Arifzade Niyazi Efendiye medyun Karahisar'lı Kethüdazade Salim Bey veresesinden Kalkavanzadeler vapur acentasının Nâzım vapuru süvarisi Kâmil Beyin İstanbul icra dairesinin vaki cevabına nazaran mumaileyhin mezkûr acentadan çekildiği ve halen mahalli ikametgâhı meçhul bulunduğundan ilânen tebligat ifasına karar verilmiştir. İlân tarihinden 10 gün içinde bir itiraz varsa Afyon icra dairesine şifahen veya tahriren bildirilmesi ve yahut bu müddet içinde tesviyei deyin etmesi aksi takdirde icraya devam olunacağı ve işbu ilânın ödeme emri yerine kaim olacağı ilân olunur.

İnebolu asliye hukuk hâkimliğinden:

Ankara'da tüfek fabrikasında müstahdem İnebolu'nun Karadeniz mahallesinden Tevfik oğlu Rıza Efendi karısı Makbule Hanımın kocası mumaileyh Rıza Efendi aleyhine açtığı nafaka ve boşanma davasının cereyan eden muhakemesi neticesinde karısı Makbule için yevmiye yirmi beş ve küçük çocuğu için on beş kuruş ki ceman mahiye on iki liranın zevç Rıza Efendiden tahsiline ve boşanma davasının da reddine ve 2309 kuruş masarifi muhakemenin 3 te birinin Makbule Hanımdan ve 3 te ikisinin de zevç Rıza Efendiden tahsiline dair sadır olan 24 nisan 932 tarihli hükmün hulâsası müddeaaleyh Rıza Efendinin bulunduğu mahallin bilinememesi üzerine ilânen tebliğine ve tarihi ilândan itibaren yirmi gün içinde bir gûna itiraz vuku bulmadığı takdirde hükmün iktisabı kat'iyet eylemesine karar verilmiş olduğundan bermucibi karar ilânı kayfiyet olunur.

Vefa'da Vefa camii civarında Şehislâm Nuri Bey konağında mukim elyevm ikametgâhı meçhul bulunan mahdumu Kâmil Beye:

İstanbul 3 üncü icra memurluğundan:

Sıdıka Hanımın İstanbul altıncı hukuk mahkemesinden istihsal eylediği 3/7/932 tarih ve 29/220 numaralı ilâma müsteniden müterakim nafakadan «1388» liranın tahsil talebile ita eylediği 27 mart 932 tarihli takip talebi üzerine adresinize gönderilen ödeme emrine mübaşiri tarafından verilen meşruhattan ve icra edilen tahkikat neticesinde adresinizin meçhul bulunduğu anlaşılmasına binaen ilânen tebligat icrasına karar verilmiş olduğundan tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında müracaatle bir itiraz dermeyan etmez ve onu takip eden sekiz gün zarfında borcuna kâfi mal ve saire irae etmediğiniz takdirde hakkınızda gıyaben icraya devam olunacağı mezkûr ödeme emrinin tebliği makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

İstnbul mahkemei asliye üçüncü hukuk dairesinden:

Terk sebebile boşanma davasında bulunan Hatice Hanımın Topane'de Boğazkesen caddesinde 82 numaralı hanede mukim iken ikametgâhı meçhul bulunan kocası Recep Efendinin usulen gıyabında cereyan eden tahkikat bitirilerek evrak müçtemi mahkemeye tevdi edilmiş olduğundan 17/10/932 pazartesi günü saat 14 te gelmesi ilân olunur.

İst. altıncı icra memurluğundan:

Paraya çevrilmesine karar verilen 2 adet Avrupa halısı, camlı paravana, ayna, yazıhane, camlı elbise dolabı, yedi parçadan ibaret koltuk ve kanape, masa örtüleri ve saire 5 teşrinievvel 932 tarihinde çarşamba günü saat 10 dan itibaren birinci açık arttırma ile satılacağından taliplerin yevmi mezkûrda Karaköy Haraççı sokak Dar handa hazır bulunacak memuruna müracaatleri.

İstanbul dördüncü icra memurluğundan:

Tamamına 1440 lira kıymet takdir edilen Kasımpaşa'da Camiikebir mahallesinde Tabakhane caddesinde eski 11 yeni 9 numaralı kayden tevsii intikalli bir dükkân halen maabahçe hanenin tamamının 16 hisse itibarile 6 hissesi ile gene tamamına 1209 lira kıymet takdir edilen Pangaltı'da eski Akbaba yeni Bayır sokağında eski 55 mükerrer yeni 68 numaralı kayden tevsii intikalli halen bir bap hanenin dahi 16 hisse itibarile 6 hissesi ayrı ayrı şartnameler ile açık arttırmıya vazedilmiş olup 13-10-932 tarihinde şartnameleri divanhaneye talik edilerek 1-11-932 tarihine musadif salı günü saat on dörtten on yediye kadar dairemizde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırmalara iştirak için satılan hisselere musip kıymeti muhammenelerinin % 7,5 u nisbetinde pey akçesi alınır. Müterakim vergiler ile belediye resimleri vakıf icaresi müşteriye aittir. 1424 numaralı icra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesine tevfikan hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hkkı shiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadarlarının işbu maddei kanuniye ahkâmına göre tevfiki hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 930-9 dosya numarasile memuriyetimize müracaatleri ilân olunur.

Zayi: Fatih Malmüdürlüğünden almakta olduğumuz maaşımızın kupon, berat ve mühürlerimizi zayi ettik. Yenilerini çıkaracağımızdan zayilerin hükmü yoktur.

Birinci mülâzim Kemal Efendi valdesi Ayşe Talât, Yüzbaşı Hüseyin Avni Efendi oğlu Ali Fethi.

KANSIZLIK

Nörasteni, zafiyet ve Chlorose

Benizsizlik için yegâne deva kanı ihya eden En muntahip etibba tarafından tertip edilmiştir. SIROP DESCHIENS. PARIS

Göz Hekimi

Profesör Dr. Esat Paşa — İstanbul Ankara caddesi No. 60

Birinci sınıf mütehassıs Dr. Süleyman Şükrü — (Hilmi kitaphanesi yanında)

P. T. T. Levazım ve Mebani Müdürlüğünden:

P. T. T. İdaresi ihtiyacatı için 30,000 adet 4 m/m ve 10,000 adet 3 m/m alüminyüm manşon takas kaydı ile ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

Münakasa 30 teşrinievvel 932 tarihine musadif pazar günü saat 14 te icra olunacaktır.

Taliplerin yevmi mezkûrda muayyen olan saatte teklifat ve teminatlarını havi ve kanun dairesinde kapatılmış ve temhir edilmiş olan zarfları Yenipostanede Levazım ve Mebani Müdürlüğünde müteşekkil komisyon riyasetine tevdi eylemeleri. Bu baptaki şartname her gün mezkûr müdiriyetten alınabilir.

Kayseri Vilâyeti Encümeni Daimisinden:

Kayseri memleket hastanesine muktazi 131 kalem eczayi tıbbiye alenî surette münakasaya vazedilmiş ve bedel haddi lâyık görüldüğü takdirde 2/10/932 pazar günü saat on beşte ihalesinin icrası mukarrer bulunmuştur. Bu baptaki şartname ve mualece listesi İstanbul ve Ankara Sıhhat Müdürlüklerinde mevcuttur. Yevmi ihaleye kadar taliplerin 150 lira teminatlarile birlikte Kayseri Vilâyeti Encümeni Daimisine müracaatleri ilân olunur.

İstanbul İthalât Gümrüğü Müdürlüğünden:

3 sandık	AC + Co.	16/18 Kg	535	Plâk imaline mahsus bakır levha
3 Sandık	J S	2	45	Müstamel zati eşya
0 kap		bilâ	3,400	Müstamel hezaren sandalye
1 sepet	E L	1	10.-	Mum çileği Zurup sepet sandık
1 kap	bilâ	bilâ	4,900	Mathu mukavva kutu
1 sandık	»	6390	3,450	Yangın söndürme aleti
			10.350	Yangın söndürme eczası
1 kap	bilâ	bilâ		Müstamel tekerlek parçası
1 paket	»	»	0,100	Selloit tarak ve toka
1	»	»	2,600	Çelik çubuk
23 balya	»	»	1088,000	Jut ip parçaları
1 paket	L S	5151	1,200	Lâstik ayakkabı
2 paket	bilâ	bilâ	27,500	Ağaç pencere kanadı
69 balya	»	»	2897.-	Sargılık kanaviçe
			1480.-	Kıl mensucat
1 paket	»	»	1.070	Dolu gramofon plâğı
1 çuval	»	»	14.-	Kasarsız pamuk mensucat parçaları
1 kap	»	»	18.-	Lokomotif resmi
1 paket	»	»		1 adet «Ut»
1 sandık	adres	»	10.-	İspirtolu likör esansı
1 paket	18665	29	10,600	İpek mensucat

Balâda yazılı olan eşyaların kat'î ihaleleri 3/10/932 pazartesi günü icra kılınacağından talip olanların İstanbul İthalât Gümrüğü satış ambarına müracaatleri ilân olunur.

İstanbul ikinci icra memurluğundan:

Bir borcun ödenmesi için mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer mücevherat Sandal bedesteninde 29/9/932 tarihine musadif perşembe günü saat 14 te birinci açık arttırma suretile satılacağından taliplerin mahalli mezkûrda ayni saatte memuruna müracaatleri ilân olunur.

Zayi: Seyyah Mösyö Emil Cims Stem'in Payas gümrüğü müdiriyetine depo eylediği Halep Lübnan Bankasının 48870 Suriye kuruşluk çekine mukabil aldığı makbuz ilmühaberini zayi etmiş olmakla hiç bir hükmü kalmamış olduğu ilân olunur.

Turing kulüp

Bursa 1 inci icra memurluğundan:

Uncu Murat Beye Bursa ikinci Noterliğinden musaddak 18279/4139 numaralı senet mucibince 12000 kuruş borçlu Bursa'nın Babızemin mahallesinde Aralık sokağında 13 numaralı hanede Beyazıt oğlu Hayrullah Ağanın işbu borcun temini tahsili için mumaileyh namına tanzim kılınan 30/6/932 tarihli ödeme emri zirinde mubaşirin derkenarına nazaran borçlu mumaileyhim adres ve ikametgâhı bulunamamış ve ilânen tebligat ifasına karar verilmiş olduğundan olveçhile tarihi ilândan itibaren borçlu 15 gün zarfında borcunu ödemez ve itiraz etmezse cebrî icraya tevessül edileceğinin bilinmesi icra emri makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

---

932 senesinin en güzel zabıta romanı : **5**

13 temmuz cinayeti

Yazan: S. S. VAN DİNE — *Tercüme eden: ÖMER FEHMİ*

Brus uzaklaşmağa hazırlanıyordu. Vans:

— Biraz daha dur! dedi. Bu saatte evde kimler var?

Uşak durdu. Vans'ın sualine cevap verirken sesi titriyordu:

— Mister Hani yukarıda efendim. Biraz hasta galiba.

— Hasta mı? Ya!

Vans bir sigara yakarak yeni bir sual sordu:

— Ya diğerleri?

— Madam Blis dokuzda öteberi almak için sokağa çıktı. Mister Salveter de ondan biraz sonra gitti.

— Dingl nerede?

— Aşağıda, mutfakta.

Vans lâkayt bir tavırla mevzuu değiştirdi. Uşağın çehresini dikkatle süzerek:

— Brus dedi, siz bir kuvvet ilâcına muhtaçsınız!

— Evet efendim, bir doktora müracaat etmek niyetindeyim. Zannıma kalırsa bu zafiyet bana havasızlıktan geliyor.

— İhtimal.

— ......

— Ha Brus, Mister Kil'i soracaktım. Zannedersem o bu sabah buraya geldi.

— Evet efendim. Kendisi şimdi müzededir. Söylemeği unutmuştum. Belki de doktor Blis'in yanına gitmiştir.

— Saat kaçta geldi?

— Ona doğru.

— Kendisine kapıyı siz mi açtınız?

— Evet efendim.

— Geldiğimi doktora haber verdiniz mi?

— Hayır efendim. Mister Kil bana doktoru rahatsız etmememi, randevu saatinden evvel geldiğinden biraz müzeyi gezeceğini, yeni gelen eserleri gözden geçireceğini söyledi.

— Müzeye girdi mi?

— Evet efendim. Salonun kapısını ben açtım.

— Bir sual daha Brus! Sokak kapısının kilitli olmadığını gördüm. Şu halde kim isterse zili çalmadan içeri girebilecek.

Uşak şaşaladı. Kapıya doğru koştu. Kilidi muayene için iğildi.

— Doğru efendim, dedi. Bu çok şaşılacak bir şey

Vans dikkatle onun yüzüne bakıyordu.

Brus:

— Mister Kil saat 10 da geldiği zaman kapı mükemmelen kapalı idi, dedi. Ev halkından bazıları çabuk gidip gelmek üzere sokağa çıktıkları zaman kapıyı açık bırakırlar. Fakat eminim bu sabah böyle bir şey olmadı.

Skarlet telâşla atıldı:

— Brus ben buraya saat on buçukta geldim. Kapı açıktı.

Bu sözlere Vans cevap verdi:

— Biliyorum, Skarlet, sen sabırlı ol!

Kapı hikâyesi Vans'ı alâkadar etmişti. Brus'a yeni sualler sormağa başladı:

— Mister Kil'i içeri aldıktan sonra nereye gittiniz?

— Salona!

Brus böyle söyliyerek koridorun solundaki kapıyı gösterdi.

— Orada ne kadar kaldınız?

— Epey bir müddet.

— Mister Skarlet'in geldiğini, sonra çıkıp gittiğini duymadınız mı?

— Hayır, efendim. Bu sırada yukarı katlara su çıkartan motörü tahrik etmiştim. Bunun gürültüsü mâni olmuş olmalı.

— Âlâ... İyi amma Brus siz bu işle meşgul iken doktor Blis'in mesai odasından ayrılmadığını nasıl biliyorsunuz?

Salonun kapısı açıktı. Sokağa çıksa idi kendisini görürdüm.

— Doktor mesai odasından müzeye iner, oradan da size görünmeden pekâlâ sokağa çıkabilir.

— Fakat bu imkânsızdır, efendim. Doktorun üzerinde pijamaları vardı. Bunların üstüne yalnız bir rop döşambr geçirmişti. Elbiseleri yukarıdadır.

— Pekâlâ Brus, sana bir sualim daha var. Mister Kil geldikten sonra hiç kapı çalınmadı mı?

— Hayır efendim.

— Belki çalınmıştır da Dingl gidip açmıştır. Malûm ya çalınsa da motörün gürültüsü yüzünden sizin işitmemeniz ihtimali vardı.

— Efendim, Dingl kapıyı duysa bile gidip açmaz, gelir bana haber verir. Zaten o akşamdan itibaren meydanlarda görünmez.

— Brus şimdilik bu kadar. Aşağı inebilirsiniz. Fakat her dakika zili çalmamız ve sizi çağırmamız muhtemeldir. Müteyakkız bulunun. Mister Kil'in başına bir felâket gelmiş. Biz müzedeyiz. Kimseye bir şey söylemiyeceksiniz. Anlaşıldı mı?

— Vans'ın şimdiye kadar yumuşak ve tatlı olan sesi son cümlede birdenbire sertleşmiş, tehditkâr bir eda almıştı.

Brus:

— Şüphesiz efendim, anlıyorum! Sözlerini kekeledi ve mütereddit adımlarla uzaklaştı.

Vans Markam'a beraber getirdiğimiz polis memurunun sokak kapısında beklemesi lâzım geldiğini söyledi.

Markam memura:

— Siz burada kalacaksınız, dedi. Polis müfettişi Hat ile adamları gelince (bizim yanımıza getirirsiniz. Biz müzedeyiz. Başka kim gelirse gelsin içeri bırakmayın. Gelip bize haber verin. Ha, bir de hiç kimsenin zili çalmasına müsaade etmiyeceksiniz).

Memuru koridorda bırakarak ilerledik. Çelik kapıdan geçtik. Müzeye indik. Vans en önde idi.

Koridordan müze salonuna inen merdiven beş basamaktı. Salonun döşemesi sokak seviyesile birdi. Sokak tarafındaki duvarda geniş pencereler vardı. Bu cephenin mukabilindeki duvar üstüste konmuş raflardan mürekkepti. Raflar yukarıdan aşağıya sarkan perdelerle örtülmüşlerdi. Bir kısmının perdeleri açık duruyordu. Rafların yanında doktor Blis'in mesai odasına çıkan dönemeçli demir bir merdiven vardı.

(Mabadi var)

Ankara Musiki Muallim mektebi Müdürlüğünden:

Mektebimizin 933 mayıs ayı gayesine kadar ihtiyacı olan cins ve miktarı aşağıda yazılı erzak, sebze levazım ve saire 20 gün müddetle münakasaya konmuş - tur. Şeraiti anlamak istiyenlerin mektep idaresine, münakasaya iştirak edeceklerin de 5/10/932 çarşamba günü saat 15 te temi - nat makbuz ve mektubu ile mek - tepler muhasebeciliğinde müte - şekkil komisyona müracaatleri ilân olunur.

Erzakın cinsi	Asgarî	Azamî
Ekmek	25000	30000
Koyun eti	4000	5000
Sığır eti	2500	3500
Sade yağı	2000	2500
Tereyağı	20	30
Zeytin yağı	700	900
Şeker	2000	3000
Tuz	500	700
Kuru sovan	2500	3000
Pirinç	2500	3500
Bulgur	1000	1500
Un (Ekstra Ekstra)	1500	2000
Makarna	500	1000
Kuskus	200	300
Pirinç unu	25	30
İrmik	50	75
Aşurelik buğday	30	50
Nişasta	30	50
Nohut	400	600
Kara mercimek	200	250
Kırmızı mercimek	50	100
Çalı fasulya	1500	2000
Barbunya	800	1200
Patates	4000	5000
Şehriye	200	250
Bezelye	200	250
Kuru bamya	50	75
Zeytin	600	800
B. Edirne peyniri	600	800
Kaşar peyniri	200	300
Çay (Harman)	15	30
Salep	15	30
Süt	250	300
Yoğurt	400	600
Salça	200	300
(Tarçın, yenibahar, zencefil)	6	9
Kimyon	1	2
Kırmızı biber	5	10
Kara biber	5	10
Sarmısak	10	15
Çam fıstığı	10	15
Fındık içi	30	50
Kuru kabuklu ceviz	100	150
Badem içi	5	10
Yumurta	15000	20000
Sabun	1000	1200
Soda	800	1000
Torba inciri	400	500
Rezakı üzüm	500	700
Kuş üzümü	15	20
Çekirdeksiz üzüm	20	30
Gülsuyu	3	5
Erik kurusu	250	300
Kayısı	50	75
Tahin	150	200
Pekmez	350	450
Tahin helvası	100	150
Hurma balçık	100	150
Vişne reçeli	30	50
Gül reçeli	30	50
Bal	50	100
Pastırma Kayseri	150	200
Limon	4000	6000
Yaş sebzeler		
Ispanak	7000	9000
Havuç	400	600
Kereviz	50	100
Lâhana	1000	1500
Pırasa	1500	2000
Yerelması	1000	1500
Salamura yaprak	200	300
Karnebahar	50	150
Maydanoz (demet)	1500	2000
Patlıcan	1000	1500
Bamya	150	200
Fasulya taze	1000	1500
Kabak	1000	1500
Domates	2000	3000
Asma kabağı	300	500
Taze biber	100	150
Semizotu	500	1000
Mahrukat ve saire		
Kok kömürü (Ton)	150	200
Meşe kömürü	2500	3500
Odun	30000	45000
Arpa	2500	3500
Saman	2000	2500
Gaz yağı (Teneke)	10	15
Benzin (Teneke)	50	75
Vim (Kutu)	50	75
Kaul (Kutu)	50	75
Kezzap	50	75
Bezir yağı	200	300
Tirebentin	50	75
Parke cilâsı (Kutu)	50	75
Ada süpürgesi (Adet)	75	100
Çalı süpürgesi (Adet)	50	75
Tuvalet kâğıdı (Adet)	750	1000
Siyah tire (Düzüne)	10	20
Beyaz tire makine için (Düzüne)	10	20

Fatih Malmüdürlüğünden:

Yenikapı'da Kâtip Kasım ma - hallesinde ve Yenikapı iskelesin - de eski liman dairesi altında iki göz kayıkhane 22 eylûl 932 tari - hinden 11 birinci teşrin 932 tari - hine kadar yirmi gün müddetle müzayedeye konulmuştur. Talip - lerin 11 birinci teşrin 932 tarihine müsadif salı günü komisyona mü - racaatları.

Zayi: Noterlikçe musaddak mahkûk Osman Nuri. O imzamı zayi ettim. Kim - seye bu imza ile borç senedi vermedi - ğim gibi borçlarımdan kurtulmak için bir ibra da vermedim ve taahhütlere de girmedim. Yeni imza hâkkettirece - ğimden zayi olan mahkûk imzamın bir kıymeti yoktur.

Hendek'te manifatura tüccarı Naili zade Osman Nuri

Üsküdar 1 inci sulh hukuk mahke - mesinden:

Üsküdar'da Açıktürbe'de Haci Hü - seyin Paşanın 4 numaralı hanesinde sa - kin iken elyevm ikametgâhı meçhul ol - duğu anlaşılan Hamide Hanıma.

Emine Hanımın aleyhinize ikame ey - lediği Üsküdar'da Selâmi Ali Efendi mahallesinde Feyzullah çıkmazında kâ - in 5 numaralı hanenin şuyuun izalesine dair davanın celsei muhakemesinde is - batı vücut etmediğinizden dolayı mu - hakemenin gıyaben icrasına karar ve - rilerek müşaın keşfine dair rapor vü - rut etmiş ve on beş gün zarfında tak - dir olunan beş yüz lira bedelle almağa veya vermeğe dair beyanatta bulunmak kaydile tarafınıza muameleli gıyap ka - rarının ilânen tebliğine karar verilerek muhakeme 3/11/932 saat 10 a talik kılınmıştır. Karar dairesinde tarihi ilân - dan itibaren on beş gün zarfında alma - ğa veya vermeğe dair beyanatınızı bil - dirmeniz ve usulü dairesinde itirazla ta - yin olunan günde mahkemede isbati vücut etmediğiniz takdirde müddeinin dermeyan eyliyeceği vakıaları kabul et - miş addolunacağınız gibi mahkemeye de kabul olunmıyacağınız ve gıyabınız - da hüküm sadır olacağı tebliğ maka - mına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur.

İstanbul 4 üncü icra memurluğun - dan:

Tamamına 420,000 lira kıymet tak - dir edilen Beyoğlu'nda Hüseyinağa mahallesinin eski ve yeni Caddeikebir ve Tiyatro sokaklarında eski 190 - 1 - ilâ - 16 - 20 - 21 - 1 - ilâ - 6 - 17 - 18 - 19 - 25 - 22 - 1 - ilâ - 6 - 23 - 24 - ve yeni -170 -172-174 -176 -4-6-8-19 - numaralarla murakkam seneden 2306 ziralı sırf mülk kayden maaoda dekâkin ve mağazaları ve halen Beyoğlu'nda İstiklâl caddesinde Tokatliyan oteli it - tisalinde köşebaşında ve diğer tarafı Balıkpazarı'na müntehi Tiyatro sokağı denilen sokak üzerinde gerek Caddeike - birde ve gerek Tiyatro sokağile pasaj dahilinde üzerinde odaları mevcut 25 bap mağaza ve dekâkin ve bunların fevkinde üç katta pasaj dahilinde iki ve Tiyatro sokağı ile girilen üç methal - den çıkılan elektrikle su tesisatı mevcut 18 apartımanı müştemil Site Dö Pera namidiğerle Hırıstaki hanı ve pasajı denmekle maruf han ve pasajın 10 his - se itibarile Aliye Hanımın mutasarrıf ol - duğu bir hissesi mumaileyhanın Mösyö Konrad'a olan borcundan dolayı açık arttırmıya vazedilmiş olup 27 eylûl 932 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek 20 teşrinievvel 932 tari - hine musadif perşembe günü saat 14 ten saat 16 ya kadar İstanbul 4 üncü icra dairesinde açık arttırma suretile satıla - caktır. İşbu gayrimenkul hissesi ikinci arttırmada 38,400 lira bedelle Halide Hanımın uhdesinde bırakılmışsa da ih - bara rağmen arttırma bedelini teslim etmediğinden üstünde bırakılma kararı bozularak kanunun 124 üncü madde - sine tevfikan tekrar ikinci arttırmıya vazedilmiştir. Taliplerin yevm ve vakti mezkûrda İstanbul 4 üncü icra daire - sinde hazır bulunmaları ve daha fazla malûmat almk istiyenler 930/579 dos - ya numarasile memuriyetimize müracaat etmeleri ilân olunur.

Kandıra asliye mahkemesinden:

Kandıra'nın Orhan mahallesinden Reşit kızı Seher Araç kazasının aşağı kürt kariyesinden Şaban aleyhine aç - mış olduğu boşanma davasının gıyaben icra kılınan muhakemesinde 10/11/932 tarihinde tarafeynin yekdiğerinden bo - şanmalarına karar verilmiş ve müdde - aaleyhin ikametgâhı ise meçhul bulun - duğundan ilân tarihinden itibaren on beş gün içinde turuku kanuniyeye teves - sül edilmediği takdirde hükmün kesbi kat'iyet edeceği ilân olunur.

İstanbul Evkaf Müdiriyeti ilânları

İzmir'deki büyük Salepçi oğlu hanı kiraya verilecektir

İzmir'de en işlek bir mevkide Kemeraltı caddesinde kâin ve Ev - kafa ait 18 dükkân bir kahvehane bir depo alt ve üst 32 oda üç büyük ve küçük ahır üç garaj bir yazıhane ve büyük bir avluyu müştemil mebzul akar ve tulumba suyu olan büyük Salepçioğlu hanı demekle maruf han tarihi ilândan itibaren bir sene müddetle ve müzayede ve münakasa ve ihalât kanununda münderiç kapalı zarf usulile kiraya verilmek üzere 19 eylûl 932 tarihinden itibaren yeniden müzayedeye çıkarılmıştır. İhalesi Evkaf Umum Müdürlüğünün tasvibine talikan 11 teşrinievvel 932 salı günü İzmir Evkaf Umum Müdiriyetinde icra kılınacaktır. Teminatı muvakkate miktarı (675) liradır. İşbu temi - nata mukabil banka mektupları dahi kabul edilir. Talip olanların İz - mir Evkaf Müdiriyetine müracaat etmeleri ilân olunur.

Zonguldak Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğünden:

500 liralık kılormaiyeti kinin kompirimesi münakasaya çıkarılmış - tır. 12/10/932 tarihinde ihalesi icra olunacaktır. Kininlerin 100 gram - lık ambalâjlı kutularda olması şarttır. Talip olanlar yüzde 7,5 pey akçesile veya Banka mektubu ile İstanbul Sıhhat ve İçtimaî Muave - net Müdürlüğüne veya Zonguldak Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Md. ne müracaat eylemeleri ilân olunur.

İstanbul İthalât Gümrüğü Müdürlüğünden:

1	Adet	Bilâ	Bilâ	Kg.	14,500.	Radyo
3	Parça	»	»	»	1,500	Radyo aksamı
1	adet	»	»	»		Sun'î ipekli ve pamukul karyola örtüsü
1	çuval	»	»	»	30.	Defne çiçeği
1	sandık	»	»	»	40.	Demir motör parçaları
1	paket	MM.	75.			1 adet donatılmış kâğıt şapka. 21. adet keçe şapka
1	»	IM.	bilâ	»	5,200	Şekersiz bisküit
2	»	bilâ	bilâ	»		26 adet donatılmış kadın şapkası
1	sandık	S.	»	»	26,200	Dolu sinema filmi
1	paket	bilâ	626	»	3,700	Oto motör aksamı
1	çuval	»	bilâ	»	31,	Hurda bakır mermi kovanı
3	»	»	»	»	175.	Kopra. Çürük hindistancevizi

Yukarıda yazılı olan eşya, 5/10/932 çarşamba günü müzayede ile transit olarak satılacağından talip olanların İstanbul İthalât Gümrüğü satış ambarına müracaatleri ilân olunur.

Şile Asliye Hukuk Mahkemesinden:

Şile'nin Öbeyli kariyesinden Hasan karısı Hanife Hanımın mezkûr kariyeden İbrahim oğlu Hasan aleyhine ikame eylediği feshi nikâh davasının ilânen vaki tebligat ve gene ilânen icra kılınan gıyap ka - rarına rağmen muhakemeye gelmediğinden gıyaben icra kılınan mu - hakeme neticesinde müddeaaleyhin davacıyı bilânafaka bundan 15 sene evvel askere gidip bir daha avdet etmediği ve müddeinin nafa - kası dahi müteazzir olduğu şehadet ve ilmühaberle sabit olduğundan beyinlerinde nikâhın feshine kabili temyiz olmak üzere karar verildiği ilân olunur.

Yüksek Deniz Ticaret mektebinin kayıt ve kabul şartları

Mektep leylî ve meccanidir. Tahsil derecesi yüksektir. Gayesi tüc - car gemileerine kaptan ve makinist yetiştirmektir. Mezunlar için bir hizmeti mecburiye yoktur. Âli ve tâli olmak üzere tahsil müddeti dört senedir. Kayıt muamelesi 1 eylûlden 1 teşrinievvele kadar devam eder. Âli birinci sınıfa lise mezunları tâli birinci sınıfa beş sınıflı san'at mektebi mezunları ile lise dokuzu ikmal edenler veya o derece tahsil gördüğü alelûsul tasdik edilmiş olanlar kabul olunur. Âli birinci sınıfa gireceklerin asgarî 18 azamî 21 ve tâli birinci sınıfa gireceklerin asgarî 15 azamî 18 yaşında olmaları lâzımdır. Kabul muamelesi muayenei sıhhiyeden ve talipler fazla olduğuna göre yapılacak mü - sabakadan ve noterlikten musaddak taahhütname verildikten sonra kesbi kat'iyet eder. Taşradan geleceklerin Yüksek deniz ticaret mektebine girmek üzere hangi tarihte memleketlerinden hareket ettiklerini müş'ir bir mazbatayı beraberlerinde getirmeleri muktazi - dir. Taliplerin istidalarına nüfus cüzdanlarını, aşı şehadetnamelerini, mektep şehadetname veya tasdiknamelerini, polisçe musaddak hüs - nühal ilmühaberlerini, dört adet vesikalık fotoğraflarını ve velilerinin muvazzah adres ve imzalarını raptederek Ortaköy'de Çırağan sarayı ittisalindeki mektep müdürlüğüne müraacaat eylemeleri veya taah - hütlü mektup ile göndermeleri ve 1 teşrinievvelde mektepte yapılacak muayenei sıhhiyede bizzat hazır bulunmaları lâzımdır.

Nafıa Vekâletinden:

15 makas takımı için muktazi (585) adet meşe makas traversi pa - zarlıkla mubayaa edilecektir. Pazarlık 1/10/932 tarihine musadif cumartesi günü saat 15 te Nafıa Vekâleti Satınalma komisyonunda icra edilecektir. Pazarlığa iştirak edecek talipler cari seneye ait Tica - ret Odası vesikası ve 198 liralık teminatı muvakkatelerile birlikte ko - misyona müracaat edebilirler. Taliplerin bu hususiaki şartnameyi görmek üzere İstanbul'da Haydarpaşa'da Tesellüm ve muayene me - murluğuna, Ankara'da Nafıa Vekâleti Levazım Müdürlüğüne mü - racaat etmeleri.

Yüksek Muallim Mektebi Müdürlüğünden:

Bu sene mektebimizin Fizik - Kimya, Riyaziye, Tabiiye zümrelerine 25 talebe alınacaktır.

Kayıt ve kabul müddeti eylûlün 30 uncu günü akşamına kadar de - vam edecektir.

Müsabaka imtihanları teşrinievvelin dördüncü salı ve beşinci çar - şamba günleri yapılacaktır.

LİMANIMIZDAN HAREKET EDECEK VAPURLAR

SEYRİSEFAİN

Merzek acenta: Galata Köprübaşı B. 2362 Şube A. Sirkeci Mühürdar zade H. 2. 2740

TRABZON POSTASI (KARADENİZ) 28 eylûl çarşamba 18 de dönüşte Tire - bolu'ya uğranılacaktır.

TAVİLZADE VAPURLARI

Ayvalık ekspres postası

SELAMET

T. Z. vapuru her perşembe 17 de Sirkeci'den hareketle

Gelibolu, Çanakkale ve Körfez tarikile Ayvalığ'a azimet ve avdet edecektir.

Dikkat: Cuma günü Edremit yol - cularını trene yetiştirir ve Ayvalık yolcularını ayni gün akşamı Ayva - lığa çıkarır.

Yolcu bileti vapurda da verilir. Adres: Yemiş'te Tavilzade Mustafa biraderler. Telefon: 22210

LLOYD TRIESTINO

FLOTTE RIUNITE-LLOYD TRIESTINO-MARITTIMA ITALIANA-SITMAR

Limanımıza muvasalatı beklenen vapurlar

KALDEA vapuru 29 eylûl perşembe (İtalya, Yunanistan, İzmir ve Midilli) den.

PALESTİNA vapuru 1 T. evvel cu - martesi (Burgaz ve Varna) dan.

Limanımızdan hareket edecek vapurlar

PALESTİNA vapuru 28 eylûl çar - çamba (Burgaz ve Varna) ya

TEVERE vapuru 29 eylûl perşembe sabah tam 10 da (Lloyd Ekspres) ola - rak (Pire, Brendizi, Venedik ve Tri - este) ye

KALDEA vapuru 29 eylûl perşembe (Trabzon, Novorosiski, Batum, Trab - zon ve Samsun) a

Şimalî, Cenubî ve merkezî Amerika - ile Avusturalya, Yeni Zeland ve Aksayı şark için doğru bilet verir. «İTALİA» vapur kumpanyasının lüks vapurlarile müttehit servis.

Her nevi tafsilât için Galata'da Mer - kez Rıhtım Hanında kâin (Lloyd Tri - estino) seracentasına. Telefon Beyoğlu: 771 ve 4878 veya Galatasaray'ında sa - bık Selânik konmarşası binasındaki ya - zıhanelerine. Telefon 4:2490

Hantalzade vapurları

Ayvalık - İzmir postası

Seyyar vapuru

28 eylûl çarşamba günü

Saat 17 de Sirkeci rıhtımından ha - reketle Gelibolu, Çanakkale, Küçük kuyu, Altınoluk, Edremit, Bürhani - ye, Ayvalık, Dikili ve İzmir'e gider ve gelir.

Yolcu bileti vapurda verilir. Taf - silât için Eminönü Rıhtım Han No. 5 Telefon: 21977.

Sadık Zade Biraderler Vapurları: Karadeniz Postası

Dumlupınar vapuru 29 Eylûl Perşembe

günü akşam saat 18 de Sirke - ci rıhtımından hareketle Zon - guldak, inebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize ve Hopa'ya azimet ve avdet edecektır.

Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet Hanı altında acen - talığına müracaat Tel. 22134

Mustafa Cemal vapurları Bartın - İnebolu postası

Nilüfer vapuru 28 Eylûl Çarşamba

günü akşam saat 18 de Sirkeci rıht - mından hareketle Alaplı, Ereğli, Zon - guldak, Bartın, Cide, İnebolu, Evren - ye, İlişe, Abana'ya azimet ve ayni is - kelelere uğrıyarak İstanbul'a avdet e - decektir. Tafsilât için Galata Küçük Rıhtım Han 4-5 numaraya mü - racaat. Telefon 913.

SOVTORGFLOT

İstanbul Selânik ekspresi 28 saat

«FRANTZ MERİNG» vapuru 1 teş - rinievvel cumartesi 20 de (Selâ - nik, İzmir, Yafa, ve Port - sait) e azimet ve avdette Selânig'e uğrı - yarak avdet edecektir. Tafsilât için Ga - lata'da Çinili Rıhtım Hanında Sovtorg - flot vapur kumpanyasına müracaat.

Telefon 4:2358.

İnhisar Müdiriyeti Umumiyesinden:

13213 numaralı kanun mucibince ihracata mukabil % 50 ithalât suretile yapılacak mubayaat listesidir

Şartname No.	Şartname sıra No.	Nevi	Miktarı	
1	1	Renkli fantazi bez taklidi kâğıt	5000	Kilo
	2	Sarı mukavva 15 lik	200	Adet
	3,4	Sarı mukavva 20 lik	600	»
	5	Sarı mukavva 30 luk	300	»
	6	İngiliz kumlu bez	3000	metro
2	1,2,3	Birinci hamur Holsfre kâğıdı	70000	Kilo
	4,5	İkinci hamur Mitelgrayn	30000	»
	6,7	Beyaz matbaa kâğıdı	40000	»
	8	Renkli matbaa kâğıdı	15000	»
3	1	Kuşe kâğıdı	1700	»
	3	Mor hareli kâğıt	15000	Adet
	4	Büyük boy beyaz cilâlı kâğıt	1500	Kilo
4	1	Beyaz selleloz kâğıdı 91 m/m lik	40000	»
	2	Beyaz selleloz kâğıdı 96 m/m lik	25000	»
	3	Beyaz selleloz kâğıdı 114 m/m lik	70000	»
	4	Mavi selleloz kâğıdı 114 m/m lik	10000	»
	5	Beyaz selleloz kâğıdı 273 m/m lik	50000	»
	6	Mavi selleloz kâğıdı 63 X 95	10000	»
5	1	Krome Erzans 266 m/m lik	15000	»
	2	Krome Erzans 240 m/m lik	15000	»
	3	Krome Erzans 250 m/m lik	15000	»
	4	Krome Erzans 285 m/m lik	10000	»
6	1	70 No. düz beyaz karton	80000	»
7	1	Kahve rengi ambalâj kâğıdı 82 X 114	15000	»
	2	Kahve rengi ambalâj kâğıdı 58 X 96	25000	»
8	.	Sigara kâğıdı bobin halinde	200000	» (X)
9	1,2	Birinci hamur kâğıt	15000	»
	3	İkinci hamur kâğıt	15000	»
	4	İnce pembe tefrik kâğıdı	2500	»

(X) sigara kâğıtları evvelce kâğıtları tecrübe edilen on fabrika mümessilleri ile yapılacak pazarlıkla temin olunacaktır. Mümessille - re tebligat lâzımdır.

Balâda nev'i ve miktarı yazılı eşya 24/7/932 tarih ve 13213 numa - ralı kararnamenin 2, 3, 4 üncü maddelerinde yazılı şerait dairesinde kapalı zarf usulile mubayaa olunacaktır. Taliplerin şeraiti anlamak için her gün mubayaat komisyonumuza müracaat etmesi ve 29/9/932 perşembe günü saat on beşte teklif mektuplarile yüzde yedi buçuk te - minatı muvakkate akçelerini hâmilen Galata'da Mubayaa komisyo -

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları

Türk Anonim Şirketinden:

Alpullu Şeker Fabrikasının İstanbul depolarından kristal toz, sandıkta ve çuvalda küp sekerleri atideki fiatlarla her istiyene bin kilodan eksik olmamak üzere satılır.

Kristal toz, kilosu 36,75-Çuvalda küp, kilosu 38½ Sandıkta küp, kilosu 39½ kuruştur.

Taşraaan vuku bulacak siparişler yüzde yirmisi peşin ve mütebakisi hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bilcümle masarif ve mes'uliyet müşteriye aittir. Müşteri isterse sigorta ettirilir.

Adres: İstanbul, Bahçekapı 4 üncü Vakıf Han, 4 üncü kat - Telgraf adresi: istanbul şeker - Telefon: 24470/79

Leylî ve Neharî Kız ve Erkek

İNKILÂP LİSELERİ

Ana, ilk, Orta Lise kısımları

Müessisi: NEBİZADE HAMDİ

Resmî ders programlarını tamamen tatbik eder. İngilizce ve fransızca tedrisatı ecnebi mekteplerine kat'iyyen ihtiyaç bırakmıyacak derecededir. Çok kıymetli ve güzide muallimlerden mürekkep bir talim heyetine maliktir. Ana ve babalar yavrularını İnkılâp Liselerine tam bir emniyet ve huzuru kalp ile teslim edebilirler.

Lise mezunu gençlerin hayat sahasında hemen bir iş edinebilmeleri için bu sene meccanî olarak

TİCARET VE BANKACILIK KURLARI

da tertip edilmiştir. İstiyenlere mufassal izahnanme gönderilir. Eski Düyunu Umumiye civarında Çifte saraylar. Telefon: 20019

Galata'da Karaköy'de fırın sırasında büyük mahallebicinin üstünde kâin

EKSELSİOR

Büyük Elbise Fabrikası

Muhterem ve çok müşterilerini memnun etmek ve memleketin her tarafından vaki olan müteaddit talep ve arzuları tatmin eylemek emeliyle

Ankara'da *MODA PAZARI* mağazasında

Bir meşher küşat ve 1 ilâ 31 teşrinievvel bir ay devam edecektir. Muhterem müşterileri orada. kadın, erkek ve çocuklara mahsus

PARDESÜLER, MUŞAMBALAR, PALTOLAR ve TRENÇKOTLAR

ve saire İstanbul'daki fabrika fiatına bulacaklardır.

İstanbul Halkına Kolaylık

İPEKİ

Sultanhamamı'nda Yeni bir Şube açıyor

Şehzadebaşı - MİLLET Tiyatrosu

Yarın gece — 932 - 933 Kış temsillerine başlıyacaktır. — Yarın gece

Büyük san'atkâr Naşit B., san'atkâr Fahri B.

İki temsil heyeti - Büyük kadro - Yeni repertuvar.

Perşembe günü akşamı - cuma günü gündüz - cuma günü akşamı

(HABİBE MOLLA) (SİLÂH ARKADAŞLARI) (ZÜPPELER)

Vodvil 4 perde — Askeri dram 4 perde — Tâklitli komedi 3 Pr.

Şamram ve Hermine Hanımların iştiraki temin edilmiştir.

Fiatlar: Birinci 40, ikinci 30, Paradi 20 kuruş.

EDİRNE PİRİNCİ

Yeni mahsul Eener'de Mehmet Karabekir ve şürekâsı

ÇELTİK FABRİKASINa

gelmiştir. Ecnebi pirinçlerinin cümlesine faik ve memleketimizin emsalsiz bir pirincidir.

Kulak, burun, boğaz mütehassısı

Dr. Ziya NAKİ

Ceğaloğlu, Babıâli caddesi No. 16 Saat 3 - 6 Tel. 22587

SIVAS PALAS

Oteli, Sıvas'ın en asrî ve en temiz otelidir. Bu defa rekabet için fiatlarda mühim tenzilât yapılmıştır. Tek yataklı odaların geceliği elli kuruştur.

Rıza Çavuş

ALENİ TEŞEKKÜR

Zonguldak Belediye merkez sıhhat memuru Ali Haydar Efendi oğlum Şecaattin'in sünnetini fennî ve sıhhî bir şekilde yapmak suretile meharetini göstermiş ve yavrumun yarası üç günde şifapezir olmuştur. Teşekküratımın gazetenizle ilânını rica ederim.

Zonguldak'ta Çikerekçizade Abdülkadir

Pehlivan güreşi

Yenişehir'de yapılacak panayır münasebetile Yenişehir Halk Fırkasında ve Spor kulübü menfaatine 9 teşrinievvel 932 pazar günü Yenişehir'de büyük bir pehlivan güreşi yapılacaktır.

Başa 80, başaltına 40, ayak 20, ayakaltı pehlivanlara 10 lira ikramiye verilecektir. Namlı pehlivanlar iştirak etmediği takdirde başa altmış lira verilecektir.

J. İTKİN

Tüccar - Terzi

Yeni MODELLERİ Yeni KUMAŞLARI ve bilhassa Yeni FİATLARI

Fişer, Lowe - Donald, Gardiner Fine-Woolen Cie ve sair maruf markalar mamulâtı.

İstiklâl caddesi 405. Tel: B.O.450

Kız ve Erkek - Leyli ve Neharî

İstiklâl Lisesi

ilk, Orta ve Lise kısımlarını havidir.

Bütün sınıfları mevcuttur.

Kayıt muamelesine devam olunmaktadır.

Hergün saat 10 dan 18 e kadar müracaat olunabilir.

Şehzadebaşı Polis merkezi arkasında. Telefon: 22534

İSTANBUL'UN EN UCUZ SATIŞ YERİ

Evinizi tefriş etmeğe karar verdiğinizde bir kere de mağazamızı ziyaret etmeniz menfaatiniz iktizasındandır.

Mütenevvi perde ve döşemelik kumaşlar, istor perdeler, bronz korniş, sofra ve yatak örtüleri, İngiliz kesme ve lâke karyolalar. Hezaren sandalya ve salon takımları ve saire en ucuz fiatlara satılır.

İSEANBUL, Katırcıoğlu Han, 1 inci kat, 30 No. Jos. N. Aciman

PARA

SAHİPLERİNE:

Bankalar paranıza % 1 ilâ 3 faiz veriyorlar. En kıymetli binalar teminat gösterilerek, yani paranız cebinizde demek olan ipotek mukabili % 9 ilâ 15 faiz ve kumusyon veriyoruz. Bahçekapı Anadolu Han No. 25

İŞ YURDU

Telefon: 2,3968

---

20 senelik san'at mektebi

Biçki Yurdu = *Divanyolu*

Kayıt muamelâtı devam ediyor Pansiyoner talebe dahi alınır

Madam RAHİL

Terzihanesi: Tarlabaşı'nda Harri apartımanından Beyoğlu Küçükparmakapı No. 17. Galat apartımanının 3 üncü katına naklettiğini muhterem müşterilerine ilân eyler.

AMERİKAN LİSAN VE SAN'AT DERSANELERİ

Lisan; dikiş ve biçki, jimnastik, türkçe ingilizce fransızca daktilo ev işleri, elişleri ve ilâh.... derslerine teşrinievvel iptidasında başlanacaktır. Adres: İstanbnl, Türbe, Ankara caddesi Çatalçeşme sokak No.1 Tel.22202 ve Beyoğlu. Şimal sokak No. 10 Tel. 40882

Beyoğlunun yegâne Türk müessesesi

MULENRUJ

29/9/932 perşembe günü açılıyor

Saz Heyeti		Müganniyeler		Müganniler	
Kemanî Nubar ve Cevdet	Beyler	Hikmet Rıza	Hanım	Zeki	Bey
Kemençe Aleko	„	Mahmure	„	Celâl	„
Udî ve piyanist Yorgi	„	Naime	„	İbrahim	„
Cünbüş ve Viyolonsel Cemal	„	Münevver	„	Hamit	„
Klârnet Şükrü	„	Berelı Kız	„		

Dr. ALİ RUHİ

Kadın hastalıkları operatörü ve doğum mütehassısı

Kadıköy Moda Caddesi No. 76.

Kabul saatleri (3-7) Tel. 60064

Yüksek Baytar Mektebi

Rektörlüğünden:

Yüksek Baytar mektebi için mubayaa olunacak arpa, saman, ot, mısır, kepek, kırma ile süt, yoğurt ve ekmek. 28/9/932 çarşamba günü pazarlıkla münakasaya konulmuştur. Talip olanların yevmi mezkûrda saat 14 te teminat akçeleri ile Fındıklı'da Yüksek Mektepler Muhasebeciliğinde müteşekkil Mubayaat Komisyonuna müracaatleri.

Meşhur Silivri Panayırı

Sabıkı üzere Teşrinievvelin 1 inci cumartesi günü açılacaktır. 4 üncü salı günü saat 10 da at yarışları ve 13 te de pehlivan müsabakaları yapılacaktır.

Büyük at koşusu		Tay koşusu	
120	Lira Birinciye	60	Lira Birinciye
30	„ ikinciye	15	„ ikinciye
150		75	

İDDİALI PEHLİVAN MÜSABAKALARI

Baş pehlivana 60, Büyük ortaya 30, Küçük ortaya 20, Desteye 15 lira mükâfat.

Birinci sınıf mütehassıs

Bakteriyolog Dr. İHSAN SAMİ

BAKTERİYOLOJİ LÂBORATUVARI

Umum kan tahlilâtı, Frengi noktai nazarından (Wasserman ve kahn teamülleri) kan küreyvatı sayılması. Tifo ve ısıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı, Ültra mikroskopt, hususî aşılar istihzarı. Kanda üre şeker, Klorür, Kollesterin miktarlarının tayini. Divanyolu'nda Sultan Mahmut türbesi No. 189 Telefon: 20931.

İstanbul Emniyet Müdürlüğünden:

Otomobil ve motörlerde kullanımak üzere beş ilâ sekiz bin kilo benzin mubayaası alenen münakasaya çıkarılmıştır. Taliplerin şeraiti anlamak üzere idare komisyonuna ve münakasaya iştirak için 28/9/932 tarihinine musadif çarşamba günü saat 15 te Vilâyet Defterdarlık dairesinde müteşekkil mubayaa komisyonuna müracaatleri ilân olunur.

İstanbul Belediyesi ilânları

Beyoğlu Belediye Şubesinden: Bir keçi bulunmuştur. Sekiz gün içinde sahibi müracaat etmezse satılacaktır.

* * *

Beyoğlu Belediye Şubesinden: Bir erkek manda yavrusu bulunmuştur. Sekiz gün içinde sahibi müracaat etmezse satılacaktır.

Aydın Nafıa Başmühendisliğinden:

3 adet 20 metrelik çelik şerit, 5 adet 20 metrelik bez şerit, 3 adet pergel takımı, 15 top ozalit resim kopye kâğıdı, 5 top beher topu 20 metrelik Aydinger kâğıdı, 8 takım 16 adet 45 ve 60 derecelik gönye cetveli, 9 adet başlı cetvel (T cetveli), 20 kutu resim çivisi, 1 kilo saf amonyak, 24 şişe çini mürekkep, 10 adet Nestler marka 4 metrelik tesviye ruhlu mira, iki adet aynalı gönye.

1 — Yukarıda müfredatı yazılı alâtı hendesiye 20 gün müddetle münakasaya konulmuştur. Talipler 25 lira teminat akçelerile yevmi ihale olan 8/10/932 cumartesi günü saat on beşte Vilâyet Daimî Encümeninde bulunmaları.

2 — Fazla izahat almak ve şartnamesini görmek istiyenler İstanbul Başmühendisliğine müracaatleri.

Tayyare Cemiyeti Mubayaat Komisyonundan:

Nümune ve şartnameleri veçhile 195,000 adet duvar ve el plânları tabettirileceğinden tab'a talip olanların pey akçeleri ile birlikte 1/10/932 cumartesi günü saat 15 te Piyango Müdürlüğünde müteşekkil Tayyare mubayaat komisyonuna müracaatleri.

İstanbul Liseler Alım Satım Komsiyonundan:

Ankara'da Akşam San'at mektebi için satın alınacak ders levazımı 18/10/932 tarihine musadif salı günü saat 16 da ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile mevkii münakasaya konulmuştur. Şartnamesini görmek istiyenlerin İstanbul Erkek Lisesi kalemine ve fazla tafsilât alacakların da İstanbul San'at mektebi müdürlüğüne müracaatleri

---

Maliye Vekâleti Levazım müdürlüğünden:

1 — Vekâlet kaloriferleri için mubayaa edilecek 250 ilâ 400 ton yerli kok kömürü yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

2 —İhalesi 5 teşrinievvel 932 çarşamba günü saat on beşte levazım idaresinde müteşekkil mubayaat komisyonunda icra edilecektir.

3 — Teminatı muvakkatesi bin yirmi liradır.

4 —Şartname levazım müdürlüğünde ve İstanbul'da Dolmabahçe'de vekâlet evrakı matbua ambarı mümeyyizliğinde her gün görülebilir.

İstanbul asliye birinci hukuk mahkemesinden:

Memaliki Şarkiye Fransız Bankası vekili avukat İsak Sages Beyin İstanbul Çiçekpazarı'nda 8 numarada L. G. Efsratyadis Efendi aleyhine ikame eylediği rehin satışı davasının icra kılınan muhakemesinde, davacı bankaya merhun halıların ticaret knununun 766 mcı maddesine tevfikan bilmüzayede satılması ve satışın 29/9/932 tarihine musadif perşembe günü saat onda İstanbul Belediyesi mezat dairesinde saat on üçten on beşe kadar icrası mukarrer bulunmuş olduğundan talip ve alâkadar olanların mezkûr gün ve saatte müzayede mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur.

Tashih

25/9/932 tarihli nüshamızda beşinci icra dairesince 31/10/932 tarihinde saat 14 te satılması mukarrer İstanbul'da Tahmisönü caddesinde 38 numaralı dükkânın satış günü sehven 29/10/932 tarihi olarak yazılmış olduğundan tashih olunur.

Satılık Dükkân

Galata Kemeraltı caddesi 51 numaralı tütüncü dükkânı devren satılıktır. Yanındaki sütçü dükkânında Panayot Efendiye müracaat.

Sahip ve Başmuharriri Yunus Nadi
Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: Kemal Salih
Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim

SON TELGRAFLAR

Cenevre mülâkatları

Teslihât Konferansı tehir edildi, Nazırlar arasında temaslar devam ediyor

Cenevre 27 (A.A.) — M. Henderson'un teklifi üzerine tahdidi teslihat konferansı divanı 10 teşrinievvele tehir edilmiştir.

Siyasî mülâkatlar

Cenevre 27 (A.A.) — Sir Jhon Simon, yarım saat kadar M. Heriot ile görüşmüştür. Mumaileyh, saat 21,40 ta Londra'ya hareket etmiştir.

Sir Jhon Simon, M. Von Neyrath ile yapmış olduğu mülâkat hakkındaki intibalarını Fransız refiklerine anlatmıştır. Sir Jhon Simon'un Londra'ya hareketi, Alman Nazırını pek o kadar müsait temayüllerde bulmamış olduğuna delil telâkki edilmektedir.

M. Von Neurath, perşembe günü Cenevre'den hareket edecektir. Mumaileyhin M. Heriot ile görüşmesine ihtimal verilmektedir.

M. Heriot'un ilk işi, küçük itilâf memleketlerile görüşmek olacaktır.

Heriot - Henderson mülâkatı

Cenevre 27 (A.A.) — M. Heriot ile M. Henderson 20 dakika kadar görüşmüşlerdir. Bu mülâkatın teslihatın azaltılması hakkındaki müzakerelere iştirakten Almanya'nın imtinaından mütevellit vaziyet etrafında cereyan etmesi muhtemeldir.

Italya ve Almanya

Berlin 27 (A.A.) — Havas Ajansı muhabirinden:

M. Von Neurath ile M. Aloisi arasındaki mülâkat dolayısile Alman nasyonalist gazeteleri, «Cermain - İtalyan» cephesinin yeniden teessüs etmiş olmasını tes'it etmektedirler.

Maamafih İtalya'nın yeniden bir silâhlanma yarşını kabul etmemekte olduğu hakkında yapılan telmihler, Cenevre'deki Alman heyetinin İtalya'dan beklenilen mukavemetin hakikî şümulü hakkında bir takım endişeler mevcut olduğuna delâlet eylemektedir.

M. Heriot'un nutku ve Alman - ya'nın cevabı

Berlin 27 (A.A.) — Woff Ajansından: M. Heriot'nun nutkunu ret ve cerh etmek maksadile verilecek resmî cevap bir kaç gün daha teahhur edecektir.

Çünkü Hariciye Nazırı Cenevre'dedir. Başvekil ise hali hazırda şarkî Prusya'da bulunmakta olup Berlin'e ancak yarın avdet edecektir.

Sağ cenah gazeteleri M. Heroit'nun nutkunun müraililerden ve hakikatin hilâfı olan bir takım sözlerden mürekkep bir halita olduğu mütaleasında bulunmaktadır.

Hatta, merkez fırkasının mürevvici efkârı olan Germania gazetesi, Fransa'nın teslihatını tahdit etmiş olduğuna dair olan iddiaların tamamen hilâfı hakikat olduğunu yazmaktadır.

Gandi İyileşiyor

Şerefine yapılan avini sair Dranat Tagore idare etti

Poona 28 (A.A.) — Gandi, İngiltere hükûmetinin tebliğini dinlemek için yatağıdan kalkmağa ve yastıklara dayanmağa mecbur olmuştur. Müteakiben dostlarla kısa bir müzakerede bulunmuştur. Açlık grevinden vaz geçmesi için icap eden bütün şartların ifa edilmiş olduğuna emin olduktan sonra dinî merasim yapılmasını istemiş ve bu merasim, meşhur Hint şairi Rabin Dranat Tagore'nin idaresi altında icra edilmiştir. Bundan sonra Gandi, şekerli bir limon usaresi ile dolu bir bardağı dudaklarına kadar götürmüş ve fakat bitap bir halde yere düşmüştür.

Poona 27 (A.A.) — Doktorlar, Gandi'nin son derece zayıf olmakla beraber, pek yakında iyileşeceğini ve sekiz güne kadar normal rejime tekrar başlıyacağını beyan etmektedirler.

Bombay 27 (A.A.) — Hint takvimine göre Gandi'nin doğumunun yıldönümü bugüne tesadüf etmektedir. Pamuk, altın ve gümüş mevat piyasalarile diğer piyasalar ve borsa bu yıldönümünün şerefine kapalı kalacaktır.

Haricî tayinler

Ankara 27 (Telefonla) — Bern sefareti başkâtipliğine dördüncü daire birinci şube işlerini tedvire memur Nurettin Bey tayin edilmiştir. Görülen lüzum üzere Marsilya konsolosluğu kançeları İskender, Londra konsolosluğu kançları Saffet, Hamburg kançları Fuat Muzaffer Beyler, derecelerile merkeze nakledilmişlerdir.

Nafıa ve Müdafaa Vekillerinin seyahati

Ankara 27 (Telefonla) — Nafıa Vekili Hilmi ve Müdafaai Milliye Vekili Zekâi Beyler çarşamba yahut perşembe günü Kırıkkale'de askerî fabrikaları tetkik etmek üzere Kırıkkale'ye gideceklerdir.

M. Venizelos'un Zaferi

Halkçılara nazaran 20 rey fazla kazandı

Atina 27 (A.A.) — Teşrii intihabatın muvakkat neticeleri:

Liberaller 110, halkçılar 90, azalık kazanmışlardır.

M. Venizelos'un beyanatı

Atina 27 (A.A.) — Umumî intihabatın kat'î neticesi ancak yarın sabah belli olacaktır. M. Venizelos Etnos gazetesine beyanatında demiştir ki:

« — Şimdilik malûm olan neticelere göre liberaller 100, Çaldarisçiler ise 80 veya 90 meb'usluk kazanmışlardır.

Kat'î neticelerden sonra da nasıl olsa liberaller çaldarisçilerden fazla mevki kazanmış bulunacaklardır. Yunan milletinin gösterdiği akli selim ve itidali takdir ederim.

Bu müşahedem Yunanistan'ın istikbaline itimatla bakılmasına müsaittir.»

Gazeteler ne diyorlar?

Atina 27 (A.A.) — Şimdilik malûm olan intihabat neticelerini mevzuu bahseden matbuat, mücadelenin münhasıran Venizelos ile Çaldaris arasında cereyan etmiş olduğunu ve Çaldarisle beraber müşterek beyannameyi imza etmiş olan diğer fırkaların ve bilhassa Kafandaris ve Papanastasiu fırkalarının hemen hemen ortadan silinmiş olduklarını kaydetmektedir.

Venizelos'un muhakkak olan muvaffakiyeti bu suretle çok büyük bir ehemmiyet almaktadır.

Çaaldaris mücadeleye girerken Cumhuriyet rejimini tanımakta olduğunu ilân etmemiştir. Binaenaleyh Venizelos'un zaferi, cumhuriyetin galebesi demektir.

Ortaya atılan tahminler

Atina 27 (Hususî) — İntihabatın kat'î neticeleri henüz tesbit edilmemiştir. Millî Radikal fırka lideri Jeneral Kondilis dairei intihabiyesinde kazanamamıştır. Binaenaleyh kendisi meb'us çıkamamıştır.

Kat'î netice alındıktan sonra M. Venizelos saraya giderek vaziyeti Reisicumhura izah edecek ve vaziyetin icap ettirdiği hattı hareketi bildirecektir.

Âranın inkısamına nazaran her hangi bir fırkanın kendi başına kabine teşkil etmesi imkânı yoktur. Maamafih parlâmentoda Nâzım rolünü en kuvvetli fırka olan Venizelist fırkası oynıyacaktır.

Vaziyetin yeni bir intihaba doğru inkişaf etmesi de ihtimalden uzak değildir.

BUGÜN

Osmanlıcadan türkçeye

Ötedenberi yazı yazarken elimden geldiği kadar öz türkçe söz kullanmağa çalışırdım. Fakat, bu son dil kımıldanışları, Kurultaylar, bende yabancı sözlere karşı uyanıklığı arttırdı. Yazı yazarken, kalemimin ucuna arapça veya acemce bir söz gelirse, hemen duruyorum, bir pot kıracakmış gibi ürküyorum, türkçesini arıyorum, bulamazsam yadırgamıyacağınız yeni bir söz yakıştırmağa çalışıyorum. Meselâ, bakınız, bu yazımda şimdiye kadar sekiz satır ve elli altı söz yazdığım halde, yalnız altı tanesi yabancı: «Fakat», «kalem», «satır», «meselâ», «halde» ve «tane» sözleri. Bunlar da çok Türkleşmiş kelimeler.

Gazetelere bakıyorum: Yazıların çoğu ayıklanmamış. Meselâ bir Ahmet Şükrü Beyin başmakalesinde «Dil Kurultayının müteakıp günleri» terkibinde olduğu gibi vahşi yabancı sözler var: «Müteakıp» yerine «bundan sonraki» denebilirdi.

Mehmet Asım Bey dünkü yazısında hâlâ «kani bulunuyoruz.» «Bilhassa», «nazari dikkate koymak istiyoruz» ilâh. diyor. «Kani bulunuyoruz» yerine «inanıyoruz» demek ve öteki yabancı söz kalıplarını büsbütün atmak olabilirdi. Ben hiç bir yazımda «nazari dikkat» tabirini kullanmağa mecbur olmadım.

Vâlâ Nurettin Beyin dünkü fıkrasında şu cümle var: «... yazan genç heveskâr, edebiyat çerçevesi dahiline ithal edilir de, meselâ insan dimağının nefis bir...» ilâh. «dahil» yerine «iç» neden kullanılmasın? Meselâ «Edebiyat çerçevesi içine sokulur da...» gibi. «Dimağ» yerine «beyin», hatta «nefis» yerine «güzel» denebilir: «Sanayii nefise» yerine «güzel san'atlar» dediğimiz gibi.

Her inkılâbın düşmanı burada da karşımıza çıkıyor: Alışkınlık. İlkönce onu yenmeliyiz. Yazacağımız ve söyliyeceğimiz sözün pasaportuna bakalım, kendilerile cenketmeğe başladığımız düşman dillerden, milliyetinin açık damgasını taşıyan ve bizde karşılığı olan sözü, türkçenin hudutlarından içeri sokmıyalım. Bu kavganın meydanı, her şeyden evvel, kafalarımızın içidir ve beynimizdeki hudutlara dikeceğimiz bekçi de uyanık bir dikkatten başka bir şey değildir.

PEYAMİ SAFA

İktisat Vekilimiz Celâl B. dün Ankara'dan geldi

Vekâlet ithalât ve ihracat vaziyetini ıslah için yeni tedbirler alıyor

(Birinci sahifeden mabait)

lısılacaktır. Binaenaleyh Sanayi Ofisi teşkilâtının vücude getirilmesinin bu tetkikat neticesine kalması muhtemeldir.

Yeni ve mühim kararlar

Ankara 27 (Telefonla) — Aldığım malûmata göre İktisat Vekâleti vaktin darlığına rağmen iktisadî vaziyetimizi ferahlığa sevkeden üç aylık kontenjan listesini neşrettikten sonra bundan sonraki kontenjanlar için esaslı tetkikat yapmağa başlamıştır. Bu tetkikatın gayesi tediye muvazenemizi muhafaza etmek, tacirlerin maruz kaldığı müşkülâtı bertaraf ederek ticarî muameleleri genişletmek, memlekette işin çoğalmasına çalışmaktır. Yeni kontenjanlar bu esasa göre tesbit edilecek ve kontenjanların azamî derecede geniş olması için her türlü imkânlar aranacaktır.

Alınacağı tahmin olunan tedbirlerden bazıları şöylece hulâsa olunabilir:

1 — Memleketimizden çok mal alan hükûmetlere karşı daha müsamehakâr davranılarak onlarla daha geniş mikyasta iş yapmak. Vekâlet bu hususta alâkadarlarla şimdiden temaslara başlamıştır.

2—Bizden çok az mal alan memleketlerle mümkün mertebe az miktarda ticarî muamele yapmak, yahut bu memleketlerle mütekabilen anlaşmak. Şimdiden bir kısım hükûmetler takas usulile mal alıp vermek için Vekâlete müracaat etmislerdir. Bu müracaatler sür'atle tetkik olunarak bir neticeye bağlanacaktır. Evvelce takas komisyonunun bir kısım memleketlerle aktettiği mukavelelerden bir kısmı mevkii tatbika konmuş, bir kısmı da kabul olunmamıştır.

3 — Bundan sonraki kontenjan usulünde tüccarı daimî tereddüt halinde bulundurmamak ve onların işlerini karıştırmamak için değişmiyecek sabit esaslar konacaktır. Bu meyanda 3 ayda bir ilân olunan kontenjan müddetleri tüccar için gayrikâfi olduğundan bademe altı aylık kontenjan listeleri ihzar olunması muhtemeldir.

4 — Tarife numaralarının bir çoğundaki ithalât ehemmiyetsiz derecede olduğundan tacirleri bu maddelerdeki müşkülâttan kurtarmak için bu gibi maddelerin kontenjan harici tutulması muhtemeldir. Bu gibi maddeler oldukça çoktur. Vekâlet fırsat ve imkân buldukça kontenjan listesine dahil ola - cak maddeleri gittikçe azaltacaktır.

5 — İktisat Vekâleti kontenjan listelerinin tesbitinde bizden en çok mal alan ve mal satan memleketleri nazari dikkatte bulunduracak ve belki de memleketlere göre kontenjan usulünü tatbik edecek.

6 — Vekâletin kontenjan listesinin tanziminde bilhassa millî sanayiimizi himaye hususunda azamî itinayi göstereceği anlaşılmıştır.

Bundan başka Vekâlet mer'iyette bulunan bir çok kararnamelerin mevcudiyetini nazari itibare alarak bunları tetkik ve tasfiye etmek, ve memurları müşkülât ve teredüde sevketmiyecek surette basitleştirmek için tetkikat yapmaktadır. Bu tasnif mes'elesi çok mühim bir ameliyedir. Bu sayede hem muamelât çok azalacak, hem memurlar daha iyi çalışacaklardır. Neşredilen üç aylık kontenjan iktisadî vaziyetin tabiiliğe doğru mühim bir adım olduğu muhakkaktır.

Bundan sonra çıkacak kontenjan kararnamesinin iktisadî vaziyetimizin inkişafında mühim bir âmil olacağı kanaati umumidir.

Yeni listelerin ilk tesirleri

Ankara 27 (Telefonla) — Kontenjan listeleri ve gümrükler idaresince hazırlanmakta olan izahname, nihayet bu ayın sonuna kadar bütün gümrüklere tebliğ olunacaktır. Listenin dünkü resmî gazete ile neşri üzerine bura piyasasında bazı emtia üzerinde fiat hareketleri olmuştur. Bu cümleden olmak üzere ithali arttırılan eşya fiatlarının düşmekte olduğu görülmektedir.

Önümüzdeki aylarda ithal edilecek şeker, kahve ve çay miktarı ayrı bir liste ile neşredilecektir.

Başvekilimiz

Gaziantep'te muhtelif tetkikat yapıyorlar

Antep 27 (A.A.) — Başvekil İsmet Paşa Hz. Kilis yolunda 30 kilometre mesafeden karşılanmışlardır. Şereflerine öğle ziyafeti verilmiştir. Kilis'lilerin tezahüratından çok mütehassis olan İsmet Paşa Hz. kendilerine Kilis'te bir Halkevi açılacağını vadetmişlerdir.

Paşa Hz. dün akşam Antep Halk Fırkasında 160 kişilik ziyafette Muhtar Beyin Fırka namına söylediği hitabeye çok samimî bir mukabelede bulunmuşlardır.

Antep 27 (A.A.) — İsmet Paşa Hz. şerefine iki gündenberi Halkevinde açılmış olan Antep malları nümune sergisini ziyaret ederek beğenmiş ve muhtelif mahsul ve san'atlar hakkında ayrı ayrı malûmat almışlar ve kumaşları seyir ederken iki seneye kadar bunların ince ipliklilerini de yapacağız demişlerdir.

Antep 27 (A.A.) — İsmet Paşa Hz. bugün kaçakçılık işlerile uğraştı, sonra müdafaa harp cephelerini gezdi. Meb'usumuz Şahin Bey şanlı sahneler hakkında tafsilât verdi.

Filomuz Tekirdağı'nda

Tekirdağ 27 (Husasî) — Yavuz zırhlısı ile altı gemiden mürekkep filo Erdek'ten limanımıza gelmiş, halkın heyecanlı tezahüratile karşılanmıştır.

Sis düdükleri

Tahlisiye idaresi yeni projeler hazırlıyor

Tahlisiye Müdiriyeti sisli havalarda limandan geçen vapurlara kolaylık olması için Ahırkapı'ya, Kızkulesine birer sis düdüğü koymuştu. Geçen günkü siste bu düdükler çalışmışlar ve bu yüzden bir çok kazaların önü alınmıştır. Son günlerde Tahlisiye müdiriyeti yeniden Yeşilköy ve Kerempe burnuna birer düdük konulması için tahkikat yaptırmış ve projelerle birlikte vekâlete müracaat etmiştir. Emir gelir gelmez faaliyete başlanarak buralara da birer sis düdüğü vazedilecektir. Sisli havalarda Anadolu feneri top atmak suretile, Rumeli feneri de İngiliz'lerden alınan Sayren fabrika düdüğile çalıştığından buralara yeni sistem düdüklerin vaz'ı şimdilik düşünülmemektedir.

Musakkafat buhran vergisi

Ankara 27 (Telefonla) — Musakkafattan alınacak buhran vergisinin Ankara'da üç taksitte olmak üzere ve ilk taksitinin teşrinievvelde alınması kararlaştırılmıştır.

Bazı vilâyetlerde bu vergi iki veya altı taksitte alınacaktır. Taksitlerin adetlerini vilâyetlerin meclisi umumileri kararlaştıracaktır.

GÜNÜN AKİSLERİ

Darülbedayi ve mektebi

Darülbedayi, bu sene, temaşa mevsimini tiyatro mektebini kapıyarak açıyor. Tebrik ederiz, ne güzel tezat!

Gerçi, en taze dilin öğretilmesi ve en yeni san'at nazariyelerinin konuşulması lâzım gelen bu mektep, çocuklarına Türk edebiyatını bir Osmanlı şairi vasıtasile öğretiyordu. Böyle bir mektebe elbet lüzum yoktur!.. Fakat, Darülbedayiin bir de operet doğurmak için kıvrandığı bugünlerde, muhakkak ki bir tiyatro mektebine her zamandan fazla lüzum var!

Sahnemizin bugünkü çocuklarına bakarak, mektepsiz bir tiyatronun yaşıyabileceğine inanmamalı.. Uzun senelerin eşsiz bir çömertlikle doğurduğu bu yarı gençler, yerlerine kimsenin yetiştiğini göremeden saçlarını ağartıyorlar!

Bir Raşit Rıza gitti, yeri boş... Bir Şadi çekildi, yeri boş.. Bir Eliza uzaklaştı, yeri boş... Yarın, bir Galip, bir Behzat, bir Vasfi dinlenme çağına vardılar mı, bu yanyana gelecek boşlukların korkunç bir uçurum olacağına inanınız!

Darülbedayii, Darülâceze ile karıştırmamak lâzım. O yüksek san'at çatısı altında, ancak diri bir zekâ, sağlam bir iktidar, canlı bir istidat yaşıyabilir!

Tiyaro bir mekteptir, derler. Halka, güzelliği sevdirmek, san'atı duyurmak vazifesini alan bu mektebin hocaları, acaba nereden yetişecek?

Gazi Türkiye'si gibi ileri bir memlekette, bu kadar geri zihniyetle san'at yapılamaz!

YUSUF ZIYA

Yeni Alfabemizin Yeni yazısında Düzeltilecek noktalar

(Başmakaleden mabait)

Hem koca cümleleri birer tek kelime halinde yazmağa ne hakkımız var? Bir de bu halita usulü ile çocuğa mantıkî bir gramer öğretmenin müşkülâtı adama adeta demir leblebi gibi bir şey görünür. Bu cümleleri doğru olarak yazarsak şu netice ile karşılaşırız:

— Hamam da mı sın yoksa külhan da mı?

Hepiniz yeni harflerle mektuplar alıyor ve mektuplar yazıyorsunuz. Bizzat kendinizin yazdığınız mektubu tekrar okurken zorluk çektiğinizi itiraf ediniz: Sebebi halita usulüdür. Başkalarından aldığınız mektupları adeta şifre halleder gibi okuyabiliyorsunuz: Sebebi halita usulüdür. Matbaa yazılarımızda çok defa güzelliği bozan bir şişkinlik, bir yamrı yumruluk, bir kaba sığmamazlık var: Sebebi halita usulüdür. Bize sorarsanız, yıkalım bu halita usulünü ve mantıkî bir yazıya geçelim vesselâm.

Dil işlerile uğraşanların dikkatlarını bu mühim nokta üzerine celbetiyoruz. Bu mevzu üstünde her kes düşünüp düğü nü yaz sın da yeni alfabemiz in yeni yazı sı pürüz süz bir şekil e konul muş ol sun.

YUNUS NADİ

Buğday satışları

Dün şehrimize 13 vagon ve 300 çuval buğday gelmiştir. İyi cins buğdaylar dün borsada en fazla 7 kuruş 10 paradan muamele görmüştür.

BÜYÜK HİKÂYE: 5

Sinema Delisi Kız

SERVER BEDİ

— Emin olunuz.

Biraz daha konuştuk ve geç kalmak korkusile kalktım. Beraber kapalı bir otomobile bindik. Artık bana parlak bir istikbal vadeden bu artistin dudaklarına, otomobilde, küçük bir müsaade vermekte, müsamaha göstermekte mahzur görmedim.

Ertesi gün Taksim bahçesinde daha erken buluşmak üzere ayrıldık. Fakat evdekilerden nasıl izin alacaktım?

Evdekileri sofrada buldum. Fakat babam neş'eliydi. İlk matinede yer bulamadığımı ve ikinciye kaldığımı söylehince, «ah bu matinalar, katinalar» diye alay etti ve ileri gitmedi. Biraz içmişti, keyfi yerinde idi. Annem de memnun görünüyordu. Ben evde bu tatlı havayı bulunca sevincim son dereceye çıktı. Nerede ise başımdan geçenlerin hepsini anlatacak:

— Ayol, ben büyük bir sinema artistile tanıştım, yakında meşhur bir yıldız olacağım, eve altınlar yağacak! diye bağıracaktım. Kendimi zor tuttum. Fakat çenem açıldı. Gevezelik ediyordum. Evvelâ gördüğüm filmi ballandıra ballandıra anlattım.

Ayakta ve karşımda durarak bana muhabbetini bembeyaz dişlerile ilân eden Feraset Bacı'ya:

— Bu filimde sana öyle güzel bir rol var ki... dedim.

Babam arada bir tektük iki lâkırdı söyliyor ve alay ediyordu. İşte onun da neş'esi o kadardır. Sessiz, pek az konuşan bir adamdır. İçtiği ve neş'esi olduğu akşamlar böyle kısa alaylar eder, başka zamanlar yalnız bir şey istemek için, bir şey sormak için, yahut iki kelime ile cevap vermek için ağzını açar; gününü nasıl geçirdi, dairede ne yaptı, kimlerle konuştu, söylemez; başından büyük bir kaza bile geçse, kısaca anlatır, susar. Çok sinsidir, hele öyle inatçıdır ki sözünden geri döndüğü hiç görülmemiştir. Paraya karşı yüreği pek yufkadır. Ona hiç dayanamaz. Ben eğer sinema yıldızı olmağa kalkarsam, babamın gönlünü almak için yalnız paranın sıcak yüzünden istifade edeceğim. Başka türlü razı olması mümkün değil.

Hazır keyfi yerinde iken babamın ağzını şöyle bir arayım dedim:

— Bugünkü filimde baş rolü oynıyan kızın yerinde ben olsaydım daha güzel oynardım. Ah, İstanbul'da da sesli filim yapsalar, bana da rol verseler...

Babamın yüzüne baktım. Ne diyeceği pek belli olmıyor. Bir şey de söylemedi.

Devam ettim:

— Ben sinema artisti olsam eve olukla para akar. Baba, sen de artık daireye filân gitmezsin, köşede oturursun.

Babam gene bir şey söylemedi. Annem tabağıma yemek koyarak:

— Haydi, zevzeklik etme de ye, dedi.

Ona döndüm:

— Fena mı olur, hanımefendi?

Annem söylendi:

— Aklın hep sinemada: Filim, yıldız, rol... Deli olacaksın sinema diye. Haydi güzel güzel ye yemeğini bakayım. Şimdi misafir gelecek.

— Kim gelecek?

— Pakize, annesi, kardeşi

— Kardeşi mi?

— Evet. Pertev dün gelmiş Avrupa'dan.

Avazım çıktığı kadar bağırdım:

— Pertev gelmiş mi? Hani gelecek ayın sonunda gelecekti?

— İmtihanlarını bitirmiş, gelmiş işte... Onlar da şaşmışlar...

— Ya... Demek Pertev geldi ha?.

Pakize benim en iyi arkadaşımdır. Başka da arkadaşım yoktur, diyebilirim. Pertev ondan dört yaş büyüktür. Fakat büyük olduğu hiç belli değildir. Çünkü Pakize ona ağız açtırmaz. Gayet çaçaron, becerikli, kurnaz, her şeye aklı erer bir kızdır. Adeta evi Pakize çevirir. Pertev kendi halinde, hassas ve dalgın, biraz şair tabiatli bir çocuktur. Hükûmet onu üç sene evvel Paris'te tahsile gönderdi. Hay Pertev hay. Gelmiş ha?. Bak şimdi onun bütün halleri gözümün önüne geldi:

Bazan gözlerimin içine bakarak gözleri dalardı. Ben onunla «Şair Bey!» diye alay ederdim. Fakat hissederdim ki bana karşı pek lâkayt değildi. Pakize, bir kaç defa bana:

— Seni ağabeyim çok beğenir. demişti.

Çocuk Avrupa'ya gitmeseydi, belki de beni ailemden istiyecekti. Hafif tertip böyle bir lâkırdı da olmuştu. Ben de Pertev'den hoşlanırdım ama, nasıl diyeyim, Pakize'nin kardeşi olduğu için. Yoksa Pertev hiç bir sinema artistine benzemez. Ona isim takamadım. Hem anlamaz da pek sinemadan. Onun ağzında, dilinde hep: «Fen, ilim, edebiyat» gibi yüksek sözler. Elinde hep kitap. Ben de öyle şeylerden pek çakmam. Fakat Pertev bana bazan edebiyattan, güzel romanlardan bahsederdi. Kendini dinletirdi, hoşuma giderdi. Hatta bir aralık bana bir takım dersler verecek oldu. Benim yüksek bir tahsilim yok ama bir şeyler öğrenmek hoşuma gitmiyor değil.

Yemeğimi çabucak bitirerek sofradan kalktım. Pek memnun olmuştum. Pakize'ye gizlice Andre Roan'a

Mabadi var

Hikâye:

Bir ada safası

Mardik Ef., sağ elile sakalını tutmuş, gözlerini süzerek anlatıyordu:

— Kardeş, akıl dersen, bize vergi... Nargilenin ateşine su mu döktüler?.. Yerin mi kurtlandı?.. Sankim orada elâ gözlü yarim bekliyor!.. Bir kere esti mi bırak gayri... Gece saat on... Sizden iyi olmasın, iki arkadaş daha var... Motörle Kınalı'ya gidelim, diye tuttur duk... Artık bizi kim tutabilir ah bar?.. Motörü iskelede bulduk. Sofrada içki, meze. ne varsa, olduğu gibi motöre naklettik...

Keyifli keyifli gülmeğe başladı:

— Tatlı bir imbat esiyor... Hava, motör havası... Bir yandan içiyoruz, bir yandan da yol alıyoruz. Ada göründü, saat te bir olmuş... Kıyıya yanaştık, yanaştık ama, hesapsız hareket bu kadar olur... Nerede oturacağız... Kıyak ay mehtabı olsa, ne ise! Türbe kandili gibi kör kör yanan üç dört yıldız var, onların ışığında rakı içeceğiz?.. Şöyle etrafımıza bir baktık, bir canlı mahlûk yok... Kurt kuş uykuda... Gecenin o saatinde uyanık adam kalır mı?

Başını sallıya sallıya gülüyordu:

— He, kalır... Ama bizim gibi akıllılar!.. Ne ise uzatmıyayım, biraz ileride bir kahve gördük... Bizim için mis gibi bir yer... Hemen yollandık. Kapı kapalı... Helbet. açık olacak değil ya! Pencereyi dışarıdan bir zorladım, kalktı; biz kahveye girdik... Serde asilzadelik var, nereye gitsek belli ideceğiz. Hemen kahvenin lâmbasını yaktık. Bardak, çanak çıkardık. Sofrayı kurduk... Çok geçmedi, bir düdük öttü, bir düdük, bir düdük daha... Ben; eyvah basıldık! Dedim. Elâlemin dükkânını açar; babanın evi gibi yan gelir keyif çatar mısın? Ne ise, devriye, ehli hal insanlarmış! Öyle ya, ortada kırılmış yok, dökülmüş yok... Ne zararımız olursa öderiz... Bekçiye de bir tane ettim; oh, gittiği yer dert görmesin! Dedi, yuvarladı. Ehli hal bekçiyi bulduk ya, civıtacağız muhakkak... Bir bakkal açtırdık, rakı bulduruttuk... Değme keyfimize...

Durdu, uzun uzun içini çekti:

— Şeytan dürtüyor kardeş... Kadıköy'ünden motör bulup Adayacak gelmissin. Bir çatı altı bulmus sığınmışsın... Sofrada da bir eksiklik yok allaha şükür... Daha ne istersin artık... Hayır... Bizim Ziya tutturdu, çamlığa doğru çıkalım... Çok yürümedik, ta tepede zoba gibi bir şey gözüme ilişti; bu zobayı niçin oraya koymuşlar? Dedim. Ziya: Barometredir o, zoba değil, dedi. Havanın harareti anlaşılır...

İki elile yanaklarına vuruyordu:

— Bir yaşıma daha girdim, ahbar... Bu, bende yoktu... Merak ta, ayrı bir illet, hastalık .. İlle gidip yakından göreceğim... Çık çık bitmez, çık çık bitmez... Taşlar, çakıllar, kozalaklar, çam kuruları ayaklarımıza, paçalarımıza takılır, biz oralı değiliz... Gidip barometreyi anlıycağım... Çıktım, çıktım ama, ben de de takat, mecal kalmadı... Barometreyi sağından solundan baktım, nafile bana bir şey söylemiyor... İnerken yolu saşırmısız, kümes gibi bir yere düşmiyelim mi? Bir teneke, tahta sandık gürültüsü, bir tangırtı, bir kıyamet ki sorma... Yokuşun alt başında bekçi durmuş bakıyor... Akşamdan sabıkamız var ya, soruyor: Genue ne oldu?.. Ayağımıza boş tenekeler çarptı, dedik. Turşu gibi kahveye geldik; bekçi de beraber... Yorgunluk almak için birer tane çektik... Bekçiye sordum: O, tepedeki zoba, ne işe yarar?.. Bekçi durdu, başını salladı: Ha, dedi. Baronun metrosudur o... Bizim Adanın havasını tebdil eder.

Ellerini dizine dayamıştı:

— Hep birbirimize bakıyorduk... Anlaşılan bekçide cevher var... Sonra, dedik. Açıldı... Baronun metrosu Adanın havasını tebdil eder. Hava soğuk mu, sıcak mı, onun derecesini göster!

Mardik Efendi, elile tutarak, karşısındakileri süzdü:

— Dedim ya, bekçide cevher var... Sorduk: Havanın derecesini mi gösterir?

—Evet beyim, dedi. Bizim Adanin derecesi doksan sekizdir... Haydi, ayıkla pirincin taşını...

Dinliyenlerden biri sordu:

— Peki ama, bu kadar gürültü oluyor, vakit te sabaha yaklaşıyor. Kahveci nerede? Geldiği zaman da her halde sizi pek güler yüzle karşılamamıştır, zannederim!

Çık dışarı, git işine! Der gibi kolunu savurdu:

— Sen o kadar bilirsin... Kahveci geldi... Biz pencereleri fora etmiş içeride oturuyoruz, o, kapıyı dışaridan anahtarla açtı... Şöyle göz ucile hepimize baktı. Betelenmenin sırası değil, biz, ondan kalabalığız... Ama kahvenin halini sormayın... Ortada büyük lâmba maş maş yanıyor. Mangalda köfte, pirzola ıskara ediliyor... Barbada, surat bir karış, urumca içinden okuyor... Zabah zabah kalaylanmak bu kadar olur? Ben, hiç tınmıyorum. Barba; dedim. Bana şekerli bol bir kahve yap!... Yan yan baktı, peki, dedi. Ocağın başına geçti, iki dakika sonra bir fırlayış fırladı; bu lâmba, iyi yanmıyor, pasamo, size lüküs yakayım, dedi. Benzini fazla kaçırdı, az kalsın dükkânı yakmıyor midi?

— Barbaya birdenbire ne oldu böyle?

Mardik Efendi, kıs kıs gülüyordu

— Ocaktaki kahve kutusunun içine, iki, şeker kutusunun içine de iki lira koymuştum! Asgısar?

MAHMUT YESARİ

Aferin Ödemiş'lilere!

42 tane yeni mektep yaptılar ve açtılar

Ödemiş mektebinin küşat merasimini yapan İzmir Valisi Kâzım Paşa ile Osmanzade Hamdi ve Himayeietfal Cemiyeti Umumî reisi Fuat Beyler

Ödemiş 22 (Hususi) — Ödemiş orta mektebi ve ana mektebi geçen hafta vali Kâzım Paşa tarafından küşat edildi, merasimde Kırklareli meb'usu ve Himayei Etfal reisi Fuat, İzmir meb'usu Osman zade Hamdi Beyler hazır bulunmuşlardır.

Bundan sonra şehrin su ve elektrik tesisatının da küşadı yapılmıştır. Çalışkan kaymakamımız Mustafa Recai Bey bu sene Ödemiş köylerinde yeniden yapılan 40 ilk mektebin de küşat resmini Vali Kâzım Paşadan rica etmişse de buna imkân olmadığı için Vali itirazda bulunmuştur. Bu ilk mektepler de açılmıştır. Halk irfanımıza verilen bu ehemmiyetten dolayi çok memnundur.

İzmit'te bir düğün Evi yıkıldı

100 kişi muhtelif yerlerinden yaralandı

İzmit 26 (Hu. Mu.) — Kızını evlendirmekte olan Belediye su yolcularından Faik Efendinin Orhan mahallesinde eski tarzda ahşap evi duğün münasebetile gelen davetlilerle dolmuş ve bu kalabalıga tahammül edemiyen evin salonu üzerinde bulunan yüz kişi ile birlikte müthiş bir çatırtı ile çökmüştür.

Canhıraş çığlıklara koşan komşuların ihbarı üzerine Belediye itfaiyesi ve askerî müfrezeler yetişerek devrilen lâmbalardan başlamağa yüz tutan yangını söndürmüşler, ankaz altında inliyen zavallıların cümlesini muhtelif yerlerinden yaralı bir halde kurtarmışlardır.

Vak'a yerinde evlâdını sağ bulunca göğsüne basan annelerin, anasını sağ bulunca yaralara ehemmiyet vermiyerek boyunlarına sarılan çocukların hali çok acıklı bir manzara arzediyordu.

Yaralı kadınlardan ikisi fazlasile ezilmiş olduklarından hayatları tehlikedir.

Eski bir Türk bahriyelisi Paris-Lozan yolunda kayboldu!

Haber gazetesinin yazdığına göre, Gazi Ahmet Muhtar Paşanın dul zevcesile evlenmiş olan eski bahriye zabitlerinden Hikmet Bey namında bir zat 4 ay evvel Mahmut Muhtar Paşa ile bir miras mes'elesini görüşmek üzere Lozan'a gitmek için Paris'ten ayrılmış, ondan sonra kendisinden hiç bir haber alınamamıştır. Hikmet Bey sefih bir adam olduğundan zevcesinin bir çok parasını yeyip bitirmiştir.

SPOR

Gayrimüttefik Kulüpler turnuvası

Müsabakalara gelecek cuma başlanacak

Gayrimüttefik kulüpler arasında tertip ettiğimiz turnuva maçlarına girecek kulüp murahhaslarının huzurile dün matbaamızda bir içtima yapılmış ve müsabakaların esasları kararlaştırılmıştır. Turnuva maçlarına girmek üzere on sekiz kulüp müracaat etmiştir. Bu kulüpler şunlardır: Edirnekapı Mimar Sinan, Rumelihisar İdman Birliği, Karagümrük İdman Yurdu, Necmi istikbal, Altayspor, Heybeliada spor, Türkspor, Halıcıoğlu İdman, Beyoğlu spor, Arnavutköy, Kurtuluş, Kanlıca spor, İtalyan kulübü, Bulgar kulübü, Moda kulübü, Asrî spor, Kuruçeşme İdman, Kuşdidi spor.

Müsabaklara 7 teşrinievvel cuma günü Çukurbostan Halk Stadyomunda başlanacaktır. Her hafta üç müsabaka yapılacaktır. Müsabakaların biri öğleden evvel, ikisi öğleden sonra icra edilecektir.

Müsabakalar, heyeti tertibiye tarafından kur'a ile tanzim edilecek fikstür mucibince yapılacaktır. Müsabakalara girecek takım oyuncularına, heyeti tertibiye tarafından resimli birer müsaadename verilecektir. Kulüplerin, müsabakalara sokacağı oyuncuların ikişer kıt'a vesikalık fotoğraflarile isim ve yaşlarını 2 teşrinievvel pazar günü akşamına kadar bize göndermeleri lâzımdır. Bu tarihe kadar oyuncuların resim ve isimlerini bildirmiyenler müsabakaya alınmıyacaktır. Müsabaka fikstürünü bilâhare ilân edeceğiz.

Bu müsabakalar için bir talimatname tanzim edilmiştir. Müsabakaya girecek bütün kulüp mümessillerinin tasvip ve kabul ettikeri bu taimatname şudur:

Turnuva talimatnamesi

1 — Cumhuriyet gazetesi tarafından gayrimüttefik kulüpler arasında bir futbol turnuvası tertip edilmiştir.

2 — Turnuvanın birinci ve ikincisine Cumhuriyet gazetesi tarafından birer kupa verilecektir.

3 — Müsabakalar, cuma günleri Çukurbostan Halk Stadyomunda yapılacaktır.

4 — Müsabakalar, kulüplerin birinci takımları arasında yapılacaktır.

5 — Hükûmetçe tescil edilmemiş kulüpler turnuvaya alınmıyacaktır.

6 — Müsabakalarda idman cemiyetleri ittifakı fennî nizamnamesi caridir.

7 — Turnuvaya iştirak edecek kulüpler, elyevm müttefik kulüplerde bulunan ve o kulüpte bilfiil spor yapan oyuncuları oynatamıyacaklardır.

8 — Her kulüp turnuvada oynatacağı oyuncuların isimlerini evvelce bildirecek ve bunlar için heyeti tertibiyeden birer lisans alacaktır.

9 — Vakti muayyende sahada bulunmıyan takım mağlûp addedilecektir.

10 — Hakemlere her ne suretle olursa olsun kat'iyyen itiraz edilmiyecektir. Hakemler heyeti tertibiye tarafından tayin edilecektir.

11 — Müsabaka fikstürü tertip eheyeti tarafından tanzim edilecektir. Fikstüre itiraz edilemez.

12 — Müsabaka esnasında sakatlanan oyuncu yerine her takım azami iki oyuncu değiştirebilecektir. Oyuncunun sakatlanıp sakatlanmadığını hakem takdir edecektir. Başka suretle oyuncu değişirilemez.

13 — Oyuna başlamadan evvel takım kaptanları, oyuncuların lisanslarını hakeme göstermek mecburiyetindedirler. Lisanssız oyuncu müsabakaya giremiyecektir.

14 — Mağlûp olan takım tasfiyeye uğramış olacaktır.

15 — Heyeti tertibiyenin mukarreratını tanımıyan kulüpler turnuvadan çıkarılacaktır.

Yüzme muallimi ders gösteriyor

Denizcilik Federasyonu yüzme komitesi reisliğinden:

Su sporları muallimi Herr Tegethoff 27 ve 28 eylûl salı ve çarşamba günleri öğleden sonra Moda'da, 29 eylûl 1932 perşembe günü öğleden sonra Büyükdere yüzme havzunda ve 1 teşrinievvel 932 cumartesi öğleden sonra Moda'da bulunacaktır.

Yarın akşam
ASRÎ SİNEMA
Kış mevsimini
BUSTER KEATON
ve sehhar CONGHİTA MONTENEGRO'nun emsalsiz ve görülmemiş tamamen İspanyolca sözlü ve şarkılı
MALEK
HARBE GİDİYOR
Komedisi ile açıyor.
Metro Goldwyn - Mayer filmi

iktisat:

Bari şark panayırında...

Paviyonumuzda teşhir edilen bütün mamulâtımız büyük bir rağbet kazandı

İtalya'da Bari şehrinde toplanan beynelmilel Şark panayırına iştirak eden sanayicilerimizin avdet ettiklerini yazmıştık.

Heyete haricî Ticaret ofisi namına refakat eden ofis raportörlerinden Akil Bey panayırda Türk pavyonunun ve emteasının kazandığı büyük rağbet hakkında dün bir muharririmize şu izahatı vermiştir:

«— Sergiye bu sene resmî ve gayriresmî surette 32 memleket iştirak etmiştir. Geçen sene bu miktar 23 idi.

Bu seneki Türk paviyonu geçen senekinden daha ziyade alâka uyandırmış ve büyük bir muvaffakiyet kazanmıştır. Paviyona çok para sarfedilmiş ve nümunelerin teşhirinde daha fazla itina gösterilmiştir.

"ipekiş„ in muvaffakiyeti

Sergiyi İtalya Kralının amcazadesi Düc d'Aosta açmıştır. Düc en ziyade Türk paviyonunu beğenmiş ve bilhassa İpekiş mamulâtını, ipek halılarımızı, incirlerimizi takdir etmiştir. Paviyonumuzda yarım saatten fazla kalan İtalyan Dükü haricî ticaretimiz ve ihracat emteamız hakkında uzun izahat almıştır. Bilhassa İpekiş mamulâtını uzun müddet tetkik ederek Türk'lerin Garp sanayiinde de çok muvaffak olduklarını, Avrupa kumaşları derecesinde kumaş imal ettiklerini memnuniyetle gördüğünü söylemiştir.

Paviyonumuzu ziyaret edenler meyanında Dahiliye, Nafıa ve Ticaret nazırlarile Faşist fırkası umumî kâtibi İpekiş mamulâtını fevkalâde takdir etmişlerdir. Nazırlara en fazla beğendikleri İpekiş kravatlarından birer tane hediye edilmiştir.

Nafıa Nazırı M. Crollalanza İpekiş'in kıravatını Türk'ün Garp sanayiindeki büyük muvaffakiyetinin bir nişanesi olarak takacağını ve bunu göstererek İtalyan fabrikatörlerini teyakkuz ve intibaha davet edeceğini söylemiştir.

İpekiş mamulâtının uyandırdığı büyük alâka İtalyan matbuatını da uzun uzadıya işgal etmiştir. Hatta bir zat İpekiş kıravatlarının hepsini birden almağa talip olmuştu. Kendisine bunların nümunelik olduğu ve satmamıza imkân bulunmadığını söylediğimiz zaman bizi sergi müdürlüğüne şikâyet etmişti. Sergi müdürleri ve bu zatla bir çok münakaşalar olmuş ve netice itibarile biz haklı çıkmıştık. Millî mamulâtın bu muvaffakiyeti bize çok heyecanlı anlar yaşatmıştır.

Sergide ipekli halılarımız da çok takdir edilmiştir. Harbiye ve Ticaret Nazırlarının her biri 250 lira kıymetinde iki ipekli halı mubayaa etmişlerdir.

Bu sene sergide nümune paviyonumuzdan başka bir de satış paviyonu tertibatı alınmıştı. Sergiye iştirak eden tüccarlarımız meyanında kuştüyü fabrikası sahibi Ömer Raif Beyin yorgan ve yastıkları da büyük bir alâka tevlit etmiştir. Eskişehir mamulâtımızı teşhir eden Mustafa Nuri Bey bu mamulâtımızı İtalya'da herkese tanıtmış ve yeni bir mahreç temin etmiştir.

Hulâsa olarak diyebilirim ki sergideki paviyonumuz büyük bir alâka uyandırmış ve Türk mahsulâtının daha falza tanınmasına çok büyük bir âmil olmuştur.»

Rus heyeti Ödemiş ve Kayseri'ye gidiyor

Ankara 27 (Telefonla) — Burada bulunan Rus mütehassısları İş Bankası merkez binasını gezmişler ve Ankara şubesi müdürü Yusuf Ziya Beyin verdiği izahatı dinlemişlerdir. Rus mütehassısları Avrupa'da da eşi pek az olan böyle mükemmel ve asrî müessesenin intizamından takdirlerle bahsetmektedirler. Bilhassa bankanın kasa dairesini fevkalâde bulmuşlardır.

Rus mütehassısları yakında Ödemiş'te ve Kayseri'de yapılacak olan fabrikalar etrafında tetkikatta bulunmak üzere mahallerine gideceklerdir. Ödemiş'te yapılacak olan fabrika 1500 amele çalıştırabilecek kabiliyette olacak, her üç fabrika muazzam müesseseler halinde bulunacaktır. Bilhassa maliyet fiatlarının ucuz olmasına dikkat olunacak beş sene sonra civar mahallere ihracat yapabileceğimiz veçhile tertibat alınacaktır.

Zeytinliklerin ıslahi

Ankara 27 (Telefonla) — Ziraat Vekâleti garp vilâyetlerindeki zeytinliklerin ıslahı için tetkikat yaptırmaktadır. Bu tetkikat, Evkafa ait zeytinliklere de teşmil edilecektir. Vekâlet, bu hususta mütehassıs yetiştirmek için bir zeytinlik ıslah kursu açacaktır.

Selânik panayırında muvaffakiyetimiz

Selânik beynelmilel panayiri, drahminin sukutu ve intihap dolayısile evvelki senelere nisbetle gayet sönük bir haldedir.

Yevmî 12 bin kişi 12 kuruş verek panayıra giriyorlarsa da satış yoktur. Lunapark eğlencelerinde ve kahvelerde oturuyorlar.

Panayıra bu sene yalnız Macar, Yugoslavya hükûmetleri baraka tutarak iştirak etmişlerdir. Sergide Amerikan, İtalyan, Fransız tacirlerile Balkan tacirleri vardır. Ve miktarları 18 den ibarettir. Geçen sene 50 ye karip ecnebi sanayici tüccar vardı.

Sergide likörlerimiz nazari dikkati celbetmiş, Altı şişe açılarak likörlerimizin nefaseti, imali, takdirlere mazhar olarak birinci altın madalye kazanmıştır.

Tütünlerimiz de takdirleri celbetmiştir. Ancak tütün ve likörlerimiz panayire götüren tüccarımız malî vaziyet dolayısile götürdüğü malların pek az bir kısmını satabilmiştir.

Yarın akşam
GLORYA
SİNEMASINDA
Ramon Novaro'nun
SUZY VERNON ile beraber
temsil ettiği
AŞIK RAHİBE
(Sevil'li Şarkıcı)
tamamen Fransızca sözlü ve şarkılı ilk filmin iraesi şerefine
GLORYA CAZ'ın
iştirakile
BİRİNCİ GALA MÜSAMERESİ

Bu akşamdan itibaren
OPERA sinemasında
İki sevimli ve canciğer komik
DÜZTABAN ve BASTİBACAK

filminde arzı endam ediyorlar

Bu akşam MELEK sinemasında
Herkesin sabırsızlıka beklediği, aşk, şiir ve zevk filmi
ADALAR ŞARKISI
(La Rumba D'amour)
Seve seve dinlediğimiz (RUMBA) şarkısının menşei ve hikâyesi
Mümessilleri:
LUPE VELEZ-LAWRENCE TİBET
Filme ilâve olarak: YENİ ve mükemmel Paramount dünya havadisleri gazetesi.
YERLERİN EVELDEN TEDARİKİ RİCA OLUNUR.

RADYO

Bu akşamki program

ANKARA:
12,30 plâk - 18 orkestra - 19 alatürka musiki - 20 plâk.

İSTANBUL :
14 Dil Kurultayı müzakerelerinin nakli- 18 Hafız Ahmet Bey ve Muzaffer Hanım tarafından saz - 19,30 hafif musiki - 21 Münir Nurettin Bey tarafından konser.

VİYANA:
18,55 şarkı ve orkestra konseri - 20,20 iktisadi buhran (konferans) - 20,55 Prag'dan naklen: (*Rusalka*) üç perdelik lirik efsane (*Dvorak*) - 23,55 havadisler - 24,10 konser.

BERLİN:
17,35 orkestra - 18,25 doktor diyor ki - 18,45 musahabe - 19,20 fen bahsi - 19,35 şarkı konseri - 20,15 kıraat - 20,35 (maskeli balo) *Verdi'nin* üç perdelik operası - sonra: Havadisler ve dans musikisi.

BUDAPEŞTE:
18,05 *Kentet* konseri - 19,05 İtalyanca ders - 19,35 Macar halk şarkıları - 20,35 musahabe - 20,50 orkestra - 22,05 *Liszt'in* eserlerinden konser - 23,20 dans musikisi (gramofonla) - 24,05 Tsigan orkestrası.

BÜKREŞ:
20,05 konferans - 20,45 gramofon - 21,05 keman solo - 21,35 neş'eli program - 21,50 konser - 22,20 piyano solo - 22,50 havadisler.

VARŞOVA:
18,05 *Kalman'ın* operetlerinden parçalar - 19,25 dans musikisi - 20,15 muhtelif- 20,40 havadisler - 21,05 *Prague'dan* naklen: (*Rusalka*) *Dworak'ın* operası - perde aralarında: Havadisler - sonra: Dans musikisi.

ROMA :
18,05 havadsler - 18,35 şarkı ve orkestra - 21,20 sıhhî konferans - 21,50 (*Mimi Piuçon*) *Léon Cavallo'nun* operası.

Dilsizler Cemiyeti muallim arıyor

Dilsizler Cemiyetinden:

Cemiyetimizin küşat edeceği Dilsiz mektebinde dudak hareketleri için bir muallim hanıma ihtiyaç hâsıl olduğundan muallimlik şeraitini haiz olan hanımlar şeraitimizi öğrenmek için her gün saat 10 dan 12 ye kadar Şehzadebaşı'nda Letafet apartımanında cemiyet merkezine müracaatleri rica olunur.

Hazin bir teşekkür

Hicaz yollarında vatan uğrunda şehit düşen aziz Lûtfullah'ın üfulünü taziyet eden zevata arzı şükran ederiz.

Makbule, Güzin, Hilmi, Celâl

Darülbedayi Müdürlüğünden:

İstanbul şehir tiyatrosu kış temsillerine teşrinievvelin birinci cumartesi günü akşamı Seniha Bedri H. tarafından nakledilen «Yedi köyün Zeynebi» isimli piyesle başlıyacaktır.

Üsküdar Hale sinemasında
Sesli, sözlü, şrkılı
Vatan hainleri
İlâveten Foks hali hazır Dünya havadisleri.

Süadiye Plâjında
29 eylûl perşembe günü akşamı Raşit Rıza tiyatrosu
VEDA MÜSAMERESİ
1 — Nur Baba
2 — Leman Ekrem H. konseri.
3 — Asrî kukla
4 — Muhtelif eğlenceler, varyete.

ELHAMRA sinemasında
MARY GLORY
ve MARGUERİTE MORENO
tarafından temsil edilen
DAKTİLONUN İZDİVACI
filmi büyü muvaffakiyetle gösteriliyor.
İlâveten:
Paramount dünya havadisleri

ALKAZAR
SİNEMASI
Arzuyu umumî üzerine
ATEŞ ORDUSU
Tekmili sözlü sesli heyecan ve sergüzeşt filmi. Tekmili olan 24 kısım birden
gösterilecektir.